HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

9 iulie 2007 *

În cauza T-282/06,

Sun Chemical Group BV, cu sediul în Weesp (Țările de Jos),

Siegwerk Druckfarben AG, cu sediul în Siegburg (Germania),

Flint Group Germany GmbH, cu sediul în Stuttgart (Germania),

reprezentate de N. Dodoo și K. H. Eichhorn, avocats,

reclamante,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnii A. Whelan, S. Noë și V. Bottka, în calitate de agenți,

pârâtă,

* Limba de procedură: engleza.

susținută de

The Apollo Group, cu sediul în New York, New York (Statele Unite),

Hexion Specialty Chemicals, Inc., cu sediul în Columbus, Ohio (Statele Unite),

reprezentate de domnii I. M. Sinan, barrister, și J. Uphoff, solicitor,

interveniente,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei Comisiei din 29 mai 2006 prin care se declară compatibilă cu piața comună și cu acordul SEE operațiunea de concentrare privind dobândirea de către Hexion Specialty Chemicals (The Apollo Group) a controlului total al diviziei „Cerneluri și rășini adezive" a Akzo Nobel (cauza COMP/M.4071 — Apollo/Akzo Nobel, IAR),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a doua),

compus din domnii J. Pirrung, președinte, N. J. Forwood și S. Papasavvas, judecători,

grefier: doamna C. Kantza, administrator,

având în vedere procedura scrisă şi în urma şedinţei din 27 februarie 2007,

pronunţă prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

1 Articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO L 24, p. 1, Ediţie specială, 08/vol. 1, p. 201, denumit în continuare „Regulamentul privind concentrările"), prevede:

„(2) O concentrare care nu ridică obstacole semnificative în calea concurenţei efective pe piaţa internă sau pe o parte semnificativă a acesteia, în special ca urmare a creării sau consolidării unei poziţii dominante, este declarată compatibilă cu piaţa comună.

(3) O concentrare care ar ridica obstacole semnificative în calea concurenţei efective de pe piaţa internă sau de pe o parte semnificativă a acesteia, în special ca urmare a creării sau consolidării unei poziţii dominante, este declarată incompatibilă cu piaţa comună."

2 Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind concentrările prevede că notificarea operațiunii de concentrare este examinată de Comisie imediat după primirea acesteia și prevede la litera (b):

„În cazul în care se constată că o concentrare notificată, deși intră sub incidența prezentului regulament, nu generează îndoieli grave privind compatibilitatea sa cu piața comună, aceasta decide să nu i se opună și o declară compatibilă cu piața comună.

[…]”

3 Comisia a descris abordarea analitică a evaluării concentrărilor orizontale în Orientările privind evaluarea concentrărilor orizontale în temeiul Regulamentului privind concentrările (JO 2004, C 31, p. 5, Ediție specială 08/vol. 4, p. 56, denumite în continuare „orientările”).

Situația de fapt

A — *Părțile în procedură și în operațiunea de concentrare*

4 Sun Chemical Group BV (denumită în continuare „Sun”) produce cerneluri tipografice pentru utilizare în sectoarele ambalajelor, publicațiilor, comerțului și industriei, pigmenților, dispersiilor, precum și securității și protecției mărcilor. Societatea este

indirect controlată în proporție de 100 % de Dainippon Ink and Chemicals Inc. Sun are mai mult de 12 000 angajați și cifra sa de afaceri pentru ultimul exercițiu financiar a depășit trei miliarde euro. În 2005, Sun a achiziționat în jur de [*confidențial*] [1] t de rășini pe bază de colofoniu în Europa.

5 Siegwerk Druckfarben AG (denumită în continuare „Siegwerk") este un producător de talie mondială de cerneluri tipografice, specializată în sectoarele cernelurilor pentru ambalaje, gravurii și rotativelor offset. Aceasta este societatea-mamă a grupului de societăți Siegwerk. Are în jur de 4 000 de angajați și cifra sa de afaceri pentru ultimul exercițiu financiar a fost de aproximativ 830 milioane euro. În Europa, Siegwerk cumpără anual în jur de [*confidențial*] t de rășini pe bază de colofoniu de la terți furnizori independenți.

6 Flint Group Germany GmbH (denumită în continuare „Flint") este un furnizor al industriei tipografice, procesării și coloranților. Societatea este rezultatul fuziunii din 2005 între XSYS Print Solutions și Flint Ink Corp. Flint are aproape 7 500 de angajați și cifra sa de afaceri pentru ultimul exercițiu financiar s-a ridicat la aproximativ 2,2 miliarde euro. În Europa, Flint cumpără în fiecare an în jur de [*confidențial*] t de rășini pe bază de colofoniu de la terți furnizori independenți.

7 Hexion Specialty Chemicals, Inc. (denumită în continuare „Hexion") produce și comercializează o gamă de rășini termoîntăritoare și de rășini speciale, mai ales rășini pe bază de colofoniu, rășini de hidrocarburi, rășini hibride pe bază de colofoniu-hidrocarburi, rășini alchidice, dispersii acrilice, rășini acrilice și alte rășini, precum rășini aminoplastice, rășini epoxidice, rășini fenolice și rășini poliesterice. Societatea deține mai mult de 90 de unități de producție și de distribuție în 18 țări din America de Nord și de Sud, Europa și din regiunea Asia-Pacific și are în jur de 7 000 de angajați.

1 — Date confidențiale omise.

8 The Apollo Group (denumită în continuare „Apollo”) gestionează mai multe fonduri de investiții care au interese într-o gamă largă de activități la scară mondială. Apollo deține controlul asupra Hexion.

9 Divizia „Cerneluri și rășini adezive” a Akzo Nobel (denumită în continuare „Akzo”) fabrică în principal produse pe bază de colofoniu, în special rășini pe bază de colofoniu, rășini hibride și alți derivați de colofoniu, destinați în principal cernelurilor tipografice și adezivilor. Unitățile sale de producție se găsesc în Țările de Jos, în Portugalia, în China, în Noua Zeelandă, în Argentina, în Canada și în Statele Unite.

B — *Piața produselor*

10 Rășina pe bază de colofoniu este o rășină naturală obținută din pin. Există trei tipuri ale acesteia: colofoniul de extracție, rășina de colofoniu și rășina de ulei de tal. Materia primă este valorificată prin intermediul unor procedee chimice care includ hidrogenarea, esterificarea, polimerizarea și purificarea. Din punct de vedere chimic sau tehnic, aceste rășini pe bază de colofoniu pot fi clasificate în categoriile săpunurilor de colofoniu, rezinaților, esterilor de colofoniu, rășinilor maleice și fumarice modificate. Rășina pe bază de colofoniu este un component esențial în fabricarea cernelurilor tipografice. Întreprinderile care produc cerneluri tipografice sunt foarte dependente de aprovizionarea cu rășini pe bază de colofoniu și, potrivit reclamantelor, depun în fiecare an eforturi considerabile pentru a asigura aprovizionările necesare pentru producția lor de cerneluri tipografice. Potrivit propriilor estimări, reclamantele achiziționează 90 % din rășinile pe bază de colofoniu destinate aplicațiilor în sectorul cernelurilor disponibile în Europa. Rășina pe bază de colofoniu este, de asemenea, utilizată pentru fabricarea altor produse, cum ar fi lacurile, adezivii (cleiurile), medicamentele, guma de mestecat și săpunul.

C — *Procedura administrativă*

11 Proiectul de concentrare economică prin care Hexion, ce aparţine societăţii Apollo, intenţiona să preia, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind concentrările, fie direct, fie prin intermediul unor filiale pe care le deţine în întregime, controlul asupra ansamblului activităţilor Akzo prin cumpărarea de acţiuni şi de active nu avea dimensiune comunitară în sensul articolului 1 alineatul (2) sau al articolului 1 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările. Cunoscând faptul că proiectul era susceptibil de a fi examinat în conformitate cu legislaţiile naţionale privind controlul concentrărilor în patru state membre, părţile la concentrare au prezentat Comisiei, la 3 februarie 2006, o cerere de trimitere în temeiul articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările. Întrucât niciunul dintre statele membre nu şi-a exprimat dezacordul în termenul aplicabil, operaţiunea de concentrare a fost considerată ca având o dimensiune comunitară, iar Comisia a primit notificarea proiectului de concentrare la 18 aprilie 2006.

12 La 25 aprilie 2006, Comisia a trimis chestionare detaliate către 21 de concurenţi (denumit în continuare „chestionarul pentru concurenţi") şi către 13 clienţi (denumit în continuare „chestionarul pentru clienţi") ai părţilor la concentrare pe pieţele răşinilor de colofoniu, hidrocarburilor şi hibrizilor. La aceste chestionare trebuia să se răspundă înainte de 2 mai 2006. Comisia a primit răspunsuri de la 13 concurenţi şi 10 clienţi.

13 La 28 aprilie 2006, Flint a prezentat răspunsul la chestionarul pentru clienţi. În aceeaşi zi, Comisia a publicat o comunicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO C 102, p. 9), invitând terţii interesaţi să îi transmită, cel târziu la 8 mai 2006, eventualele observaţii asupra proiectului de concentrare.

14 La 4 mai 2006, după obţinerea unei amânări de două zile a termenului, Sun şi-a prezentat răspunsul la chestionarul pentru clienţi. La 10 mai 2006, Sun a contactat

echipa Comisiei însărcinată cu această cauză și a lăsat un mesaj audio în scopul stabilirii unei întâlniri pentru a discuta concentrarea și răspunsul Sun la chestionar. La 11 mai 2006, Sun a adresat un e-mail unuia dintre membrii echipei însărcinate cu dosarul, anunțând că era gata să se întâlnească în cel mai scurt timp cu reprezentanții Comisiei pentru a discuta despre această cauză.

15 La 12 mai 2006, Siegwerk a prezentat răspunsul la chestionarul pentru clienți. În aceeași zi, Sun a furnizat informații și explicații suplimentare cu privire la motivele pentru care era preocupată de operațiunea de concentrare. Comisia a solicitat părții care a făcut notificarea să își prezinte comentariile cu privire la problemele ridicate de Sun în observațiile sale.

16 La 16 mai 2006, partea care a făcut notificarea a trimis prin poștă comentariile sale. La 17 mai 2006, Sun a depus două documente conținând observațiile sale în care expunea motivele pentru care Comisia ar trebui să declare operațiunea incompatibilă cu piața comună. Informațiile furnizate priveau creșterile recente de preț, constrângerile de capacitate ce existau pe piață și dificultățile pentru clienții părților la concentrare de a schimba furnizorii. Comisia a invitat partea care a făcut notificarea să îi adreseze comentariile sale cu privire la ultimele observații ale Sun.

17 La 18 și 19 mai 2006, partea care a făcut notificarea și-a prezentat observațiile prin intermediul a trei e-mailuri.

D — *Decizia atacată*

18 La 29 mai 2006, în aplicarea articolului 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind concentrările, Comisia a adoptat Decizia în cauza COMP/M.4071 — Apollo/

Akzo Nobel IAR, declarând operaţiunea de concentrare notificată compatibilă cu piaţa comună (denumită în continuare „decizia atacată”).

19 În decizia atacată, Comisia a examinat, mai întâi, la considerentele 10-45, pieţele produselor şi piaţa geografică relevantă, apoi a analizat, la considerentele 51-80, efectele concentrării asupra concurenţei pe aceste pieţe.

20 În legătură cu pieţele produselor în cauză, Comisia a constatat, la considerentele 8-24 din decizia atacată, o suprapunere a activităţilor de producţie a răşinilor pe bază de colofoniu, a răşinilor de hidrocarburi, a răşinilor alchidice şi a dispersiilor acrilice ale părţilor la concentrare. Comisia a arătat că această suprapunere nu privea decât răşinile utilizate pentru producţia de cerneluri. Lăsând deschisă întrebarea privind delimitarea precisă a pieţei relevante a produselor, întrucât aceasta considera că operaţiunea nu ridica probleme de concurenţă indiferent de definiţia reţinută, Comisia a examinat fiecare dintre răşinile destinate aplicaţiilor în sectorul cernelurilor tipografice şi a considerat că răşinile pe bază de colofoniu destinate aplicaţiilor în sectorul cernelurilor tipografice aparţineau toate aceleiaşi pieţe a produselor.

21 În privinţa pieţei geografice relevante, Comisia a estimat, la considerentele 35-38 din decizia atacată, că era vorba, cel puţin, de Spaţiul Economic European (SEE), dar că această piaţă putea fi la nivel mondial. Comisia a lăsat deschisă problema definiţiei precise, observând că evaluarea finală rămâne neschimbată, indiferent dacă piaţa trebuia definită ca acoperind cel puţin SEE sau de nivel mondial.

22 În legătură cu evaluarea efectelor operaţiunii de concentrare pe piaţa SEE a răşinilor pe bază de colofoniu destinate aplicaţiilor în sectorul cernelurilor tipografice,

Comisia a evaluat, la considerentele 51-53 din decizia atacată, cotele pe această piață, în 2005, ale părților la concentrare și ale concurenților lor, după cum urmează: Hexion [10-20] %, Akzo Nobel IAR [20-30] % – adică o cotă de piață combinată de [30-50] % –, Arizona [10-20] %, Cray Valley [10-20] %, Respol [0-10] %, DRT [0-10] %, Euro-Yser [0-10] %, Kraemer [<5] %, Westvaco [<5] %, alții [0-10] %. La scara pieței mondiale a rășinilor pe bază de colofoniu, Comisia a evaluat cota de piață combinată a părților la concentrare la [20-30] % din cauza prezenței unui număr important de nou-veniți pe piață.

23 În ceea ce privește efectele anticoncurențiale pe această piață, Comisia a început prin a expune, la considerentul 59 din decizia atacată, faptul că 11 din 13 concurenți ai părților la concentrare considerau că operațiunea nu ar avea astfel de efecte, dar că aproximativ jumătate dintre clienții care participaseră la investigația de piață declaraseră că reducerea numărului de participanți și cota de piață relativ importantă a entității rezultate din concentrare ar putea antrena creșteri de preț și o limitare a dezvoltării produselor.

24 La considerentul 60 din decizia atacată se subliniază că investigația de piață a confirmat că majoritatea clienților aveau nevoie de categorii specifice de rășini pe bază de colofoniu pentru aplicațiile lor și că, uneori, rășina era fabricată la comandă pentru client, proces care putea dura mai multe luni. Acest lucru ar demonstra, potrivit Comisiei, că produsele vândute pe piața în cauză nu erau omogene și că exista un mare număr de producători pe piață, care se caracterizează printr-o lipsă de simetrie în privința cotelor de piață. De asemenea, sunt exprimate, la considerentul 60, preocupările exprimate de aproximativ 30 % dintre producători în privința impactului crescând al altor producători stabiliți în afara SEE, cum ar fi Arez (China). Comisia a estimat, așadar, că era, în principiu, puțin probabil ca operațiunea în cauză să fi antrenat un comportament coordonat anticoncurențial. Totuși, luând în considerare faptul că doi actori importanți trebuiau să fuzioneze, operațiunea era susceptibilă, potrivit Comisiei, să dea naștere pe această piață la efecte anticoncurențiale din cauza unui comportament unilateral al întreprinderilor părți la concentrare.

25 La considerentele 62-65 din decizia atacată, Comisia a examinat, mai întâi, capacităţile de producţie şi a notat că, potrivit rezultatelor investigaţiei de piaţă, producţia nu făcea obiectul constrângerilor de capacitate. La considerentul 64 se precizează că, ţinând cont de faptul că producţia pe piaţa SEE a răşinilor pe bază de colofoniu destinate aplicaţiilor în sectorul cernelurilor se ridica la aproximativ 144 000 t, producătorii care participaseră la investigaţia de piaţă (Arizona, Cray Valley, Respol, Kraemer, Megara, Union Resinera şi Eastman) reprezentau 28 200 t din capacităţile de producţie disponibile, adică 19,5 % din producţia totală de pe piaţă. Potrivit deciziei atacate, dacă estimările părţilor privind ceilalţi producători (printre care DRT şi Euro-Yser) erau exacte, capacităţile disponibile ar reprezenta 41 % din producţia totală de pe piaţă. La considerentul 65 se afirmă că investigaţia de piaţă a confirmat că existau capacităţi excedentare pe piaţă, ceea ce majoritatea clienţilor a admis.

26 Considerentele 66 şi 67 analizează, în continuare, preocupările exprimate de unul dintre clienţi privind, pe de o parte, creşterea preţurilor răşinilor pe bază de colofoniu de către Akzo şi Hexion şi, pe de altă parte, problemele de aprovizionare între lunile septembrie şi decembrie care antrenaseră constrângeri asupra ofertei în cursul lunilor în cauză, în momentul în care cererea sezonieră de răşini pe bază de colofoniu este cea mai ridicată. În această privinţă, considerentul 67 subliniază că elementele de probă prezentate de părţile la concentrare arată că problemele de aprovizionare invocate nu au fost cauzate de o situaţie anticoncurenţială pe piaţa relevantă. Într-adevăr, în primul rând, acestea erau mai degrabă datorate unei creşteri a preţurilor materiilor prime care constituie elemente esenţiale în producţia de răşini pe bază de colofoniu, precum petrolul brut, răşina de colofoniu şi răşina de ulei de tal, care au făcut obiectul unor importante majorări de preţ în decursul ultimilor ani, preţul răşinei de colofoniu crescând de la 500 dolari SUA (USD) pe tonă în ianuarie 2004 la aproximativ 1 250 USD pe tonă la data deciziei atacate. În al doilea rând, se notează că informaţiile disponibile privind problemele de aprovizionare evocate mai sus par să indice că acestea se datorau problemelor tehnice întâlnite de un furnizor în

particular sau opririlor producției din cauza lucrărilor de întreținere programate, iar nu unei absențe generalizate a capacităților de producție pe piață în totalitatea sa în decursul perioadei în cauză. În plus, se pare că acest client a putut să găsească surse alternative de aprovizionare care au atenuat impactul acestei penurii neașteptate.

27 Se afirmă la considerentul 68 din decizia atacată că, având în vedere cele anterioare, pare probabil ca orice tentativă din partea entității rezultate din concentrare de a majora în mod unilateral prețurile ar putea fi zădărnicită de concurenții importanți prezenți pe piață la acest moment, precum Arizona, Cray Valley, Respol și alți producători de dimensiune mai mică având, la rândul lor, capacitățile disponibile și cunoștințele tehnice necesare pentru a contracara orice comportament anticoncurențial.

28 La considerentele 69-71 din decizia atacată, Comisia examinează exercitarea unei eventuale puteri de cumpărare compensatorii asupra producătorilor de rășini de către fabricanții de cerneluri. Aceasta arată, la considerentul 69, că părțile la concentrare au indicat posibilitatea clienților lor de a exercita o influență asupra prețurilor și că unii dintre aceștia, care produc singuri rășină pe bază de colofoniu, își disciplinează cu succes furnizorii. În ceea ce privește impactul producției interne de rășini pe bază de colofoniu a anumitor producători de cerneluri, se notează, la același considerent, că, potrivit estimărilor părților, trei clienți importanți au o producție internă semnificativă: Flint și Siegwerk, care au o capacitate de producție estimată la aproximativ 25 000 t, respectiv 12 000 t, și societatea Huber, care a achiziționat de curând Micro Inks și și-a informat furnizorii că urma să înceapă să apeleze pentru achiziții la filiala sa. Apoi, se subliniază la considerentul 70 că investigația a stabilit că, în general, vânzările producătorilor de rășini pe bază de colofoniu se concentrau pe doi sau trei clienți majori, primii cinci producători de cerneluri reprezentând aproximativ [80-90] % din vânzările Hexion de rășini pe bază de colofoniu, de rășini hibride și de hidrocarburi destinate aplicațiilor în sectorul cernelurilor și [90-100] % din cele ale Akzo. În plus, primii doi clienți reprezentau [50-60] % și, respectiv, [70-80] % din vânzările acestor două societăți de rășini pe bază de colofoniu, rășini hibride și rășini de hidrocarburi destinate aplicațiilor în sectorul cernelurilor. În consecință,

Comisia apreciază, la considerentul 71, că puternica dependență a părților față de un număr restrâns de mari clienți și capacitatea altor producători de a aproviziona acești clienți constituie un obstacol important în calea unui eventual comportament anticoncurențial unilateral.

29 Se concluzionează la considerentul 72 din decizia atacată că, având în vedere cele anterioare, operațiunea proiectată nu ridica probleme de concurență în ceea ce privește rășinile pe bază de colofoniu destinate aplicațiilor în sectorul cernelurilor tipografice.

Procedura

30 Prin cerere depusă la grefa Tribunalului la 9 octombrie 2006, reclamantele au introdus prezenta acțiune.

31 Printr-un act separat depus în aceeași zi, reclamantele au formulat, de asemenea, o cerere de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate, în temeiul articolului 76 bis din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

32 Prin act depus la grefa Tribunalului la 31 octombrie 2006, Apollo și Hexion au solicitat să fie autorizate să intervină în procedură în susținerea Comisiei.

33 În aceeași zi, Comisia și-a depus observațiile cu privire la cererea de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate, în care a indicat că, pentru a-și putea exercita dreptul la apărare, va trebui să se întemeieze pe informațiile și documentele confidențiale prezentate de părțile la concentrare și de către terți.

34 Prin act separat depus în aceeași zi la grefa Tribunalului, Comisia a introdus o cerere privind măsuri de organizare a procedurii, în temeiul articolului 64 alineatul (4) din Regulamentul de procedură.

35 În cadrul măsurilor de organizare a procedurii, reclamantele, Comisia și intervenientele au participat, la 8 noiembrie 2006, la o reuniune informală cu trei judecători ai Camerei a doua a Tribunalului, căreia i-a fost atribuită cauza, cu scopul de a examina posibilitatea de a admite cererea de judecare potrivit procedurii accelerate. În cadrul acestei reuniuni, reclamantele au declarat că, ținând cont de constrângerile procedurii accelerate, nu aveau intenția de a contesta definiția pieței din decizia atacată.

36 La 14 noiembrie 2006, Camera a doua a Tribunalului a hotărât să admită cererea de judecare potrivit procedurii accelerate.

37 La 16 noiembrie 2006, Camera a doua a Tribunalului a luat măsuri de organizare a procedurii privind prezentarea ca probe în prezenta cauză a unor informații sau documente confidențiale.

38 Prin Ordonanța președintelui Camerei a doua a Tribunalului din 17 noiembrie 2006, părțile principale fiind deja ascultate, Apollo și Hexion au fost autorizate să intervină în procedură în susținerea Comisiei și să prezinte un memoriu în intervenție, ceea ce acestea au făcut la 8 decembrie 2006.

39 În urma raportului judecătorului raportor, Tribunalul a hotărât deschiderea procedurii orale şi, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii, a adresat în scris întrebări reclamantelor, invitându-le să răspundă în cadrul şedinţei.

40 Pledoariile părţilor şi răspunsurile acestora la întrebările scrise şi orale adresate de Tribunal au fost ascultate în cadrul şedinţei din 27 februarie 2007.

41 În cadrul şedinţei, Comisia a distribuit membrilor Tribunalului şi celorlalte părţi versiunea neconfidenţială a unui nou document. După ascultarea părţilor, decizia cu privire la admisibilitatea acestui document ca probă a fost amânată. Tribunalul decide să nu o anexeze la dosar.

Concluziile părţilor

42 Reclamantele solicită Tribunalului:

— anularea deciziei atacate;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

43 Comisia solicită Tribunalului:

— declararea acţiunii ca inadmisibilă în ceea ce priveşte societăţile Siegwerk şi Flint;

— respingerea celorlalte capete de cerere;

— obligarea reclamantelor la plata cheltuielilor de judecată.

44 Intervenientele solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantelor la plata propriilor cheltuieli de judecată și a celor efectuate de interveniente.

În drept

A — *Cu privire la admisibilitatea acțiunii*

1. *Argumentele părților*

45 Comisia susține că Siegwerk și Flint nu sunt vizate în mod individual de decizia atacată. Problema dacă o terță parte este vizată în mod individual de o decizie de constatare a compatibilității unei operațiuni de concentrare cu piața comună ar depinde, pe de o parte, de participarea sa activă la procedura administrativă și, pe de altă parte, de efectul pe care îl are decizia asupra poziției sale pe piață. O simplă

participare la procedura administrativă nu ar fi în sine suficientă, întrucât controlul concentrărilor impune un contact regulat cu numeroase întreprinderi. Doar o participare activă la procedura administrativă ar constitui un element luat în considerare în mod regulat pentru a stabili, alături de alte împrejurări specifice, admisibilitatea unei acţiuni, cu atât mai mult cu cât această participare activă a avut o influenţă asupra derulării procedurii şi asupra conţinutului actului atacat.

46 Or, în cauză, participarea Flint şi Siegwerk la procedura administrativă s-ar fi limitat la a răspunde la chestionarul pentru clienţi al Comisiei, iar răspunsurile lor ar fi fost laconice şi generale. Participarea lor limitată nu ar fi avut niciun efect particular asupra cursului procedurii sau asupra conţinutului deciziei atacate. În consecinţă, participarea acestora la procedura administrativă nu ar putea fi calificată drept o participare activă. Cererea nu ar preciza nicio altă împrejurare care să distingă aceste două întreprinderi de alţi clienţi ai părţilor la concentrare. Concentrarea ar afecta poziţia pe piaţă a Siegwerk şi Flint în acelaşi mod în care afectează poziţia oricărui alt cumpărător de răşini pe bază de colofoniu.

47 Potrivit Comisiei, nu ar fi justificată, în speţă, autorizarea Siegwerk şi Flint de a fi părţi în cadrul unei acţiuni pe care nu ar fi putut niciodată să o introducă ele însele. Acţiunea s-ar întemeia, într-o mare măsură, pe declaraţiile Siegwerk din răspunsul său la chestionarul pentru clienţi al Comisiei în legătură cu disponibilitatea materiilor prime şi nici Sun, nici Flint nu ar fi ridicat această problemă a disponibilităţii în cursul procedurii administrative. Această lipsă de coerenţă în răspunsurile respective ale reclamantelor ar constitui un alt motiv de a considera separat calitatea procesuală activă a fiecărei părţi.

48 Reclamantele se consideră vizate direct şi individual de decizia atacată, întrucât aceasta le va afecta activitatea şi în special aprovizionarea, răşinile pe bază de colofoniu constituind un element vital în producţia lor şi contribuind, într-o mare măsură, la preţul produsului finit. În plus, reclamantele ar fi fost, înainte de

concentrare, principalii clienți atât ai Hexion, cât și ai Akzo și acestea ar fi principalii cumpărători de rășini pe bază de colofoniu din industria cernelurilor, reprezentând, împreună, în jur de 90 % din rășinile pe bază de colofoniu achiziționate în SEE. Reclamantele consideră, de asemenea, că toate au luat parte în mod activ la procedura administrativă.

2. *Aprecierea Tribunalului*

49 Trebuie arătat de la început că nu este contestată de către Comisie calitatea procesuală activă a Sun. Într-adevăr, întrucât Sun a participat în mod activ la procedura administrativă, admisibilitatea acțiunii sale nu este pusă la îndoială.

50 Or, potrivit unei jurisprudențe deja bine stabilite, întrucât este vorba despre una și aceeași acțiune, nu se impune examinarea calității procesuale active a celorlalte reclamante (Hotărârea Curții din 24 martie 1993, CIRFS și alții/Comisia, C-313/90, Rec., p. I-1125, punctul 31, și Hotărârea Tribunalului din 8 iulie 2003, Verband der freien Rohrwerke și alții/Comisia, T-374/00, Rec., p. II-2275, punctul 57; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 6 iulie 1995, AITEC și alții/Comisia, T-447/93-T-449/93, Rec., p. II-1971, punctul 82).

51 Niciunul dintre elementele prezentate de Comisie în speță nu justifică o îndepărtare a Tribunalului de la această jurisprudență. Desigur, în anumite cauze, Tribunalul a diferențiat reclamanții în privința admisibilității acțiunii (Hotărârea Tribunalului din 21 martie 2002, Shaw și Falla/Comisia, T-131/99, Rec., p. II-2023, punctul 12, și Ordonanța Tribunalului din 10 martie 2005, Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia și alții/Comisia, T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, T-245/00-T-248/00, T-250/00, T-252/00, T-256/00-T-259/00, T-265/00, T-267/00,

T-268/00, T-271/00, T-274/00-T-276/00, T-281/00, T-287/00 şi T-296/00, Rec., p. II-787, punctele 38 şi 45). Totuşi, aceste diferenţieri erau întemeiate, ca şi jurisprudenţa citată la punctul precedent, pe consideraţii de economie de procedură.

52 Or, examinarea propusă de Comisie în speţă nu ar fi conformă cu asemenea consideraţii, întrucât, chiar dacă se presupune că o examinare separată a admisibilităţii acţiunii Flint şi Siegerk arată că acestea nu au calitate procesuală activă, Tribunalul ar trebui totuşi să examineze acţiunea în integralitatea sa. Într-adevăr, în această ipoteză, nu ar putea fi îndepărtate din examinarea Tribunalului declaraţiile făcute de Flint şi Siegwerk. Întrucât aceste declaraţii au fost supuse aprecierii Comisiei în cursul procedurii administrative, acestea ar trebui, în orice caz, să fie luate în considerare în prezenta procedură, iar examinarea efectuată de Tribunal ar trebui să poarte asupra ansamblului motivelor şi argumentelor invocate în cadrul prezentei acţiuni.

53 Nu se impune, aşadar, din motive de economie de procedură, să fie examinată separat admisibilitatea acţiunii introduse de Flint şi de Siegwerk.

B — *Cu privire la fondul acţiunii*

54 În susţinerea acţiunii lor, reclamantele invocă două motive. Primul este întemeiat pe nerespectarea de către Comisie a orientărilor şi al doilea pe erori de fapt şi de apreciere pe care le-ar fi săvârşit Comisia. În cadrul celui de al doilea motiv, reclamantele susţin, de asemenea, în esenţă, un motiv întemeiat pe pretinse insuficienţe de motivare.

1. *Observații introductive*

55 Trebuie reamintit că Comisia este ținută de comunicările pe care le adoptă în materie de control al concentrărilor, în măsura în care acestea nu se îndepărtează de prevederile tratatului și ale Regulamentului privind concentrările (Hotărârea Tribunalului din 3 aprilie 2003, BaByliss/Comisia, T-114/02, Rec., p. II-1279, punctul 143, și Hotărârea Tribunalului Royal Philips Electronics/Comisia, T-119/02, Rec., p. II-1433, punctul 242).

56 Or, rezultă de la punctul 5 din orientări că acestea descriu abordarea analitică pe care înțelege să o urmeze Comisia la evaluarea concentrărilor orizontale și pe care o aplică în funcție de faptele și împrejurările specifice fiecărui caz. Punctul 13 precizează că acești factori nu reprezintă o „listă de control" aplicată în mod mecanic fiecărui caz în parte, ci, dimpotrivă, analiza concurențială a unui caz particular se va baza pe o evaluare de ansamblu a impactului previzibil al concentrării, în temeiul factorilor și condițiilor relevante. Într-adevăr, potrivit aceluiași punct, „[n]u toate elementele vor fi întotdeauna relevante pentru fiecare caz […] și se poate să nu fie necesară analiza tuturor elementelor unui caz la același nivel de detaliere".

57 Rezultă că orientările nu impun o examinare în toate cazurile a tuturor elementelor menționate în orientări, Comisia dispunând de o putere de apreciere care îi permite să ia sau să nu ia în considerare anumite elemente (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Tribunalului din 8 iulie 2004, JFE Engineering și alții/Comisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 și T-78/00, Rec., p. II-2501, punctul 553).

58 În plus, din obligația de motivare nu se poate deduce că ar fi ținută Comisia să prezinte motive referitoare la aprecierea sa cu privire la toate elementele de drept și de fapt care pot avea, eventual, legătură cu operațiunea de concentrare notificată și/sau care au fost invocate în cursul procedurii administrative. Cerința motivării trebuie mai degrabă să fie adaptată naturii actului în cauză și să fie apreciată în funcție

de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații propriu destinatarului sau altor persoane vizate în mod direct și individual de acest act. Astfel, deși motivarea trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței competente să își exercite controlul, Comisia nu își încalcă obligația de motivare dacă nu include în decizia sa o motivare precisă în ceea ce privește evaluarea anumitor aspecte ale concentrării care îi par în mod vădit nerelevante, nesemnificative sau în mod clar secundare pentru evaluarea concentrării (Hotărârea Verband der freien Rohrwerke și alții/Comisia, punctul 50 de mai sus, punctele 184-186).

59 Trebuie, de asemenea, amintit că actele instituțiilor comunitare se bucură de o prezumție de validitate (Hotărârea Curții din 15 iunie 1994, Comisia/BASF și alții, C-137/92 P, Rec., p. I-2555, punctul 48, și Hotărârea Tribunalului din 28 septembrie 2004, MCI/Comisia, T-310/00, Rec., p. II-3253, punctul 55) și că legalitatea actului individual atacat trebuie apreciată în funcție de elementele de fapt și de drept care existau la data la care a fost adoptat actul. În consecință, legalitatea deciziei atacate trebuie să fie examinată în raport cu elementele de fapt existente la data adoptării sale, iar nu în lumina elementelor de fapt ulterioare acesteia (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 4 iulie 2006, easyJet/Comisia, T-177/04, Rec., p. II-1931, punctele 203 și 204).

60 În sfârșit, trebuie reamintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, controlul exercitat de instanța comunitară asupra evaluărilor economice complexe efectuate de Comisie în exercitarea puterii de apreciere pe care i-o conferă Regulamentul privind concentrările trebuie să se limiteze la verificarea respectării regulilor de procedură și de motivare, precum și a exactității prezentării faptelor, a absenței unei erori vădite de apreciere și a lipsei unui abuz de putere (Hotărârea Tribunalului din 3 aprilie 2003, Petrolessence și SG2R/Comisia, T-342/00, Rec., p. II-1161, punctul 101; Hotărârea din 21 septembrie 2005, EDP/Comisia, T-87/05, Rec., p. II-3745, punctul 151, și Hotărârea easyJet/Comisia, punctul 59 de mai sus, punctul 44). În această privință, trebuie amintit că instanța comunitară trebuie nu numai să verifice exactitatea

prezentării elementelor de probă invocate, fiabilitatea și coerența lor, ci și să controleze dacă aceste elemente constituie ansamblul datelor pertinente ce trebuie luate în considerare pentru aprecierea unei situații complexe și dacă acestea sunt de natură să susțină concluziile deduse (Hotărârea Curții din 15 februarie 2005, Comisia/Tetra Laval, C-12/03 P, Rec., p. I-987, punctul 39).

61 În sfârșit, din cele menționate anterior rezultă că nu poate fi limitat controlul jurisdicțional al Tribunalului asupra deciziei atacate doar la luarea în considerare sau la ignorarea de către Comisie a elementelor menționate în orientări ca fiind relevante pentru evaluarea efectelor unei concentrări asupra concurenței. Tribunalul trebuie să analizeze, de asemenea, în cadrul acestui control, dacă eventualele omisiuni ale Comisiei sunt susceptibile să pună sub semnul întrebării concluzia sa potrivit căreia prezenta concentrare nu ridică îndoieli serioase în privința compatibilității cu piața comună (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 14 decembrie 2005, General Electric/Comisia, T-210/01, Rec., p. II-5575, punctele 42-44 și 48).

2. *Cu privire la primul motiv, întemeiat pe nerespectarea orientărilor de către Comisie*

62 Primul motiv este divizat în trei aspecte privind cotele de piață și nivelurile de concentrare, efectele necoordonate și, respectiv, efectele coordonate ale concentrării. Se impune examinarea celui de al doilea și a celui de al treilea aspect ale prezentului motiv înainte de primul aspect.

a) Cu privire la al doilea aspect, întemeiat pe faptul nerespectării de către Comisie a orientărilor în privința efectelor necoordonate ale concentrării

63 În cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv, privind efectele necoordonate ale concentrării în litigiu, reclamantele invocă cinci critici privind, în primul rând,

calificarea părților la concentrare drept concurenți apropiați, în al doilea rând, credibilitatea furnizorilor alternativi identificați de Comisie, în al treilea rând, posibilitățile pentru clienții părților la concentrare de a schimba furnizorii, în al patrulea rând, capacitățile disponibile pe piață și, în al cincilea rând, capacitatea entității rezultate din concentrare de a împiedica expansiunea concurenților.

64 În această privință, trebuie reamintite elementele esențiale ale raționamentului Comisiei din decizia atacată privitoare la efectele necoordonate. Comisia și-a întemeiat concluzia potrivit căreia operațiunea proiectată nu ridică probleme de concurență pe patru elemente de evaluare. În primul rând, aceasta a constatat existența capacităților excedentare la concurenții Arizona, Cray Valley, Respol, precum și la alți producători de dimensiune mai mică. În al doilea rând, Comisia a considerat că majorările de preț și problemele de aprovizionare în decursul perioadei de vârf care fuseseră semnalate de un client rezultau, potrivit probelor furnizate, dintr-o creștere a prețurilor materiilor prime și din dificultăți tehnice temporare ale unui producător. În al treilea rând, Comisia a considerat că Arizona, Cray Valley, Respol și alți producători de dimensiune mai mică aveau, la rândul lor, capacitatea și cunoștințele care să le permită să combată un comportament anticoncurențial al entității rezultate din concentrare. În al patrulea rând, potrivit Comisiei, clienții entității rezultate din concentrare puteau exercita o putere compensatorie rezultând din importanța lor, din producția proprie a anumitor rășini pe bază de colofoniu (printre care Flint și Siegwerk), din integrarea verticală în producția de rășini pe bază de colofoniu a altora (Huber) și din dependența producătorilor de rășini pe bază de colofoniu de vânzările către doi sau trei mari clienți.

Cu privire la prima critică, întemeiată pe nerespectarea de către Comisie a orientărilor în privința proximității relațiilor concurențiale ale părților la concentrare

— Argumentele părților

65 Reclamantele susțin că ar fi trebuit să se examineze de către Comisie dacă părțile la concentrare erau concurenți apropiați, dacă existase în trecut o rivalitate între

acestea și dacă acea concentrare urma să elimine un important motor al concurenței. Reclamantele atrag atenția că au răspuns la chestionarul pentru clienți al Comisiei, în primul rând, indicând că Hexion și Akzo erau principalii lor furnizori. În al doilea rând, acestea ar fi subliniat că cele două întreprinderi erau furnizori indispensabili reprezentând prima și a doua opțiune a marilor producători de cerneluri tipografice, întrucât acestea erau mai apte decât concurenții lor să livreze volume mari. În al treilea rând, reclamantele ar fi indicat, în ceea ce privește anumite categorii de rășini pe bază de colofoniu destinate aplicațiilor în sectorul cernelurilor tipografice, că părțile la concentrare dispuneau de un know-how confidențial și erau singurele care aveau acces la materiile prime și la clienții necesari pentru a le dezvolta.

66 Reclamantele susțin că aceste comentarii nu au fost luate în considerare de Comisie și că aceasta nu a examinat dacă părțile la concentrare erau concurenți apropiați, în sensul orientărilor, nici dacă diminuarea concurenței rezultând din concentrare ar conduce la creșteri de preț, chiar dacă activitățile celor două părți la concentrare se suprapuneau. Reclamantele notează că, cu cât gradul de substituibilitate între produsele părților la o operațiune de concentrare este mai ridicat, inclusiv competențele lor tehnice și capacitățile de producție respective ale uzinelor lor, cu atât este mai probabil ca acestea să majoreze în mod semnificativ prețurile la finalizarea concentrării. Având în vedere dimensiunea sa și capacitățile de producție disponibile, regruparea între Hexion și Akzo ar fi făcut din entitatea rezultată din concentrare un partener inevitabil al reclamantelor în materie de aprovizionare, permițându-i să se comporte în mod total independent față de toți ceilalți participanți de pe piață, inclusiv față de clienți.

67 Comisia răspunde că o calificare a părților la concentrare drept furnizori principali nu dovedește că acestea erau concurenți apropiați în sensul orientărilor. Cel puțin trei alți furnizori ar fi deopotrivă calificați ca furnizori principali de către reclamante (fără menționarea unei preferințe), de către alți clienți, precum și de către concurenți. Întrucât Arizona și Cray Valley dețineau o cotă de piață de [*confidențial*] % și șapte din cei opt producători au indicat faptul că puteau produce cu ușurință toată gama de rășini pe bază de colofoniu, reclamantele nu și-ar fi motivat suficient susținerea

potrivit căreia concurenții entității rezultate din concentrare nu vor putea să investească în dezvoltarea de noi tipuri de rășini potențial profitabile. Acestea nu ar fi făcut nici dovada existenței unei apropieri a gamei lor de produse sau a strategiilor lor în materie de concurență.

68 Intervenientele adaugă faptul că, din constatarea Comisiei de la considerentul 68 din decizia atacată, potrivit căreia alți producători ar fi susceptibili să zădărnicească orice tentativă din partea entității rezultate din concentrare de a majora în mod unilateral prețurile, rezultă că produsele fabricate de părțile la concentrare nu sunt substitute mai apropiate între ele decât sunt pentru cele ale concurenților lor.

— Aprecierea Tribunalului

69 În prealabil, trebuie constatat că decizia atacată nu a examinat în mod expres dacă părțile la concentrare erau concurenți apropiați. În această privință, trebuie arătat că, potrivit punctului 28 din orientări, această proximitate este apreciată în funcție de gradul de substituibilitate între produsele părților. Același punct precizează că indicații privind gradul de substituibilitate pot rezulta, mai ales, din faptul că un număr substanțial de clienți consideră părțile la concentrare drept prima sau a doua lor opțiune în calitate de furnizori, că rivalitatea dintre părțile la concentrare a fost o sursă importantă de concurență și că înlocuitorii fabricați de concurenții părților la concentrare sunt puțin apropiați de produsele părților la concentrare.

70 Trebuie, așadar, verificat dacă au fost încălcate de către Comisie orientările prin faptul că nu a examinat dacă părțile la concentrare erau concurenți apropiați.

71 În primul rând, în legătură cu argumentul reclamantelor potrivit căruia acestea indicaseră Comisiei că părțile la concentrare erau principalii lor furnizori, reiese din dosar că reclamantele au indicat, de asemenea, întreprinderile Arizona, Cray Valley și Respol ca fiind furnizorii lor principali și că ceilalți clienți au adăugat la această listă întreprinderile Arez, Westvaco, Resinall și DRT (răspunsurile la întrebările 35 și 36 din chestionarul pentru clienți). În plus, dintre reclamante, doar Siegwerk a indicat în mod clar că părțile la concentrare erau primii săi furnizori, Flint și Sun nerealizând niciun clasament printre furnizorii lor principali. Printre ceilalți clienți, numai doi au prezentat părțile la concentrare ca fiind primul, respectiv al doilea furnizor al lor (Ciba Specialty Chemicals menționează pe Hexion și Akzo, Van Son indică pe Hexion), dar niciunul dintre aceștia nu a precizat dacă acesta era cazul pentru rășinile pe bază de colofoniu. Ceilalți clienți nu au procedat la o clasificare. În plus, Huber semnalează că Hexion a pierdut din cota de piață, Van Son indică faptul că Akzo a pierdut din cota de piață și Epple Druckfarben indică faptul că ambele părți la concentrare au pierdut cote de piață.

72 Având în vedere ansamblul acestor răspunsuri, trebuie concluzionat că indicațiile reclamantelor și ale altor clienți potrivit cărora părțile la concentrare erau principalii lor furnizori înaintea operațiunii de concentrare nu demonstrează că un foarte mare număr de clienți le considerau ca fiind prima și a doua opțiune în sensul punctului 28 din orientări (a se vedea punctul 69 de mai sus). Astfel, contrar celor pretinse de reclamantă, aceste indicații nu susțineau teza acestora potrivit căreia părțile la concentrare sunt concurenți apropiați în sensul orientărilor.

73 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia părțile la concentrare sunt furnizori indispensabili pentru marii producători de cerneluri tipografice, întrucât acestea sunt mai în măsură decât concurenții lor să furnizeze marile volume necesare, trebuie arătat că Flint și Sun au făcut trimitere, în răspunsurile lor la întrebările 40 și 45 (Flint), precum și 42 (Sun), din chestionarul pentru clienți, la importanța volumelor de rășini pe bază de colofoniu pe care le pot furniza producătorii. Reiese din dosarul administrativ că trei dintre concurenții părților la concentrare declară că volumele sunt importante datorită numărului restrâns de clienți care

au mari cereri globale și care cumpără 90 % din rășinile destinate cernelurilor tipografice (răspunsurile oferite de Neville, de Cray Valley și de Respol la întrebarea 40 din chestionarul pentru concurenți).

74 Or, reiese deopotrivă din dosarul administrativ că reclamantele se aprovizionează, de asemenea, de la producători mai mici precum Megara și Kraemer (răspunsurile oferite de Megara și de Kraemer la întrebarea 48 din chestionarul pentru concurenți). Acest fapt arată că, cel puțin pentru anumite tipuri de rășini pe bază de colofoniu, concurenții mai mici ai părților la concentrare pot satisface cererile reclamantelor. În această privință, trebuie arătat că reiese din decizia atacată că întreprinderile mai mici dețin împreună o cotă de piață care nu poate fi neglijată (în jur de 21 % potrivit Comisiei) și că acestea dispun de capacități excedentare. În plus, cotele de piață ale Arizona, Cray Valley și Respol indică faptul că acestea sunt în măsură să furnizeze orice volum solicitat. Pe de altă parte, reiese din dosar că acestea dispun, de asemenea, de importante capacități excedentare. În plus, Arez este indicată de doi dintre clienții care au răspuns la întrebarea 35 din chestionarul pentru clienți ca unul din furnizorii lor principali și Comisia subliniază, la considerentul 60 din decizia atacată, impactul crescând al Arez pe piață. În sfârșit, faptul că alți clienți au indicat Westvaco, Resinall și DRT (furnizori mai mici) ca fiind furnizorii lor principali tinde să demonstreze că necesarul de volume mari invocat de reclamante nu privește ansamblul cererii existente pe piață.

75 Având în vedere ansamblul acestor răspunsuri, trebuie să se concluzioneze că indicația reclamantelor și a anumitor concurenți potrivit căreia există un necesar de volume mari din partea reclamantelor nu demonstrează că, din cauza acestui fapt, produsele concurenților sunt substitute mai puțin apropiate pentru clienți decât produsele părților la concentrare. În consecință, contrar celor pretinse de reclamante, această indicație nu susține teza acestora potrivit căreia părțile la concentrare sunt concurenți apropiați în sensul orientărilor.

76 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia părțile la concentrare sunt singurele care dispun de un know-how strict secret, de materiile prime și de

clienții necesari pentru a dezvolta anumite tipuri de rășini, trebuie arătat că aproape toți concurenții părților la concentrare au indicat că puteau produce cu ușurință toată gama de rășini pe bază de colofoniu (răspunsuri la întrebarea 25 din chestionarul pentru concurenți). Dacă reclamantele contestă acest fapt, în special în ceea ce o privește pe Arizona, trebuie totuși observat că acestea nu au prezentat nicio probă în această privință și că Arizona afirmase, de asemenea, ca răspuns la întrebarea 25 din chestionarul pentru concurenți, că putea produce cu ușurință toată gama de rășini pe bază de colofoniu. În plus, cotele de piață ale Arizona și Cray Valley indică faptul că acestea dispun de o clientelă comparabilă din punct de vedere cantitativ cu cea a Hexion înainte de concentrare. Mai mult, reclamantele nu au precizat în ce constau, în speță, dificultățile invocate privind accesul la materiile prime necesare. Prin urmare, reclamantele nu și-au dovedit în mod satisfăcător susținerile.

77 În sfârșit, trebuie constatat că reclamantele nu au furnizat nicio altă indicație decât cele arătate la punctele precedente care să poată susține argumentul specific potrivit căruia exista în trecut o rivalitate particulară între părțile la concentrare. În mod similar, acestea nu și-au susținut nici afirmația potrivit căreia concentrarea elimina o importantă forță concurențială în sensul punctelor 37 și 38 din orientări.

78 Pentru aceste motive, se impune să se concluzioneze că reclamantele nu au stabilit că părțile la concentrare erau concurenți apropiați în sensul orientărilor. În consecință și având în vedere elementele prezentate de părți și examinate mai sus, nu poate fi reproșat Comisiei că nu a tratat, în decizia atacată, proximitatea legăturilor de concurență între părțile la concentrare. Astfel, absența unei asemenea analize nepunând sub semnul întrebării concluzia Comisiei, prezenta critică trebuie să fie respinsă.

Cu privire la a doua critică, întemeiată pe faptul nerespectării de către Comisie a orientărilor în privinţa credibilităţii furnizorilor alternativi

— Argumentele părţilor

79 Reclamantele susţin că nu s-a examinat corect de către Comisie dacă acei concurenţi rămaşi pe piaţă puteau fi consideraţi furnizori credibili pentru industria cernelurilor tipografice. Atunci când afirmă, la considerentul 68 din decizia atacată, că „pare probabil ca […] alţi actori mai puţin importanţi […] au, la rândul lor, capacitatea şi cunoştinţele [pentru a fi furnizori credibili]", Comisia ar fi ignorat observaţiile reclamantelor care arătau că, înainte de concentrare, existau doar patru sau cinci (principali) participanţi pe piaţă care să merite să fie luaţi în considerare. Comisia ar fi estimat totuşi numărul furnizorilor credibili la 13. Contrar practicii pe care a urmat-o până în prezent, Comisia ar fi considerat că furnizori reprezentând mai puţin de 5 % din volumul total al aprovizionărilor puteau fi consideraţi ca fiind concurenţi credibili şi, aşadar, ca exercitând o presiune concurenţială suficientă.

80 Potrivit reclamantelor, reiese cu claritate din deciziile anterioare că ar fi trebuit luaţi în considerare de către Comisie factori precum credibilitatea furnizorilor „marginali" [Decizia 2002/174/CE a Comisiei din 3 mai 2000 de declarare a unei concentrări drept compatibilă cu piaţa comună şi cu Acordul SEE (cauza COMP/M.1693 — Alcoa/Reynolds) (JO L 58, p. 25, denumită în continuare „Decizia Alcoa/Reynolds")], fiabilitatea acestora în calitate de furnizori pe termen lung a unor cantităţi suficiente atunci când livrarea pe o bază neregulată de mici cantităţi fracţionate nu face din aceştia o opţiune pentru clienţi (Decizia Alcoa/Reynolds), posibilitatea pentru marii clienţi de a recurge pentru achiziţiile efectuate de la marii furnizori de pe piaţă la un număr mai mare de furnizori mici [Decizia 92/553/CEE a Comisiei din 22 iulie 1992 privind o procedură în temeiul Regulamentului privind concentrările (cauza IV/M.190 — Nestlé/Perrier) (JO L 356, p. 1, denumită în continuare „Decizia Nestlé/

Perrier”)] și capacitatea altor furnizori de dimensiune mai mică de a onora pe termen scurt comenzile pentru o parte semnificativă a pieței [Decizia 91/535/CEE a Comisiei din 19 iulie 1991 de declarare a compatibilității cu piața comună a unei concentrări (cauza IV/M068 — Tetra Pak/Alfa-Laval), denumită în continuare „Decizia Tetra Pak/Alfa-Laval”].

81 Pentru aceste motive, reclamantele contestă definiția pieței formulată de Comisie, întrucât mai mulți concurenți de dimensiune mai mică ar putea fi în măsură să furnizeze clienților de dimensiune mai mică, dar ar fi incapabili să acopere cerințele mai importante precum cele ale reclamantelor. Comisia ar fi trebuit, prin urmare, să examineze dacă se impunea subdivizarea pieței rășinilor pe bază de colofoniu destinate aplicațiilor în sectorul cernelurilor tipografice în, pe de o parte, cea a marilor clienți și, pe de altă parte, cea a clienților de dimensiune redusă.

82 Comisia consideră că, în temeiul cotelor lor de piață, Arizona, Cray Valley și Respol sunt furnizori alternativi credibili care dispun deopotrivă de importante capacități excedentare de producție. În legătură cu furnizorii mai mici, întrebarea relevantă nu este aceea dacă fiecare mic furnizor poate concura cu principalii furnizori, ci de a determina dacă aceștia pot, împreună, să exercite o presiune concurențială asupra entității rezultate din concentrare. În această privință, Comisia notează că furnizorii de dimensiune mai mică reprezintă 21-25 % din totalitatea capacităților de producție de rășini pe bază de colofoniu, că majoritatea producătorilor de rășini pe bază de colofoniu au confirmat că erau în măsură să producă fără dificultate toată gama de rășini pe bază de colofoniu și că reclamantele se aprovizionau, de asemenea, de la concurenții de dimensiune mai mică, inclusiv Megara și Kraemer. În decizia atacată se arată, de asemenea, că producătorii din afara SEE, în special Arez, pot fi furnizori alternativi credibili. În sfârșit, potrivit Comisiei, faptele cauzelor care au dat naștere Deciziilor Alcoa/Reynolds, Nestlé/Perrier și Tetra Pak/Alfa-Laval se disting de cele ale prezentei cauze.

83 Intervenientele susţin raţionamentul Comisiei, în special prin referire la declaraţiile făcute de reclamante în cadrul reuniunilor comune care avuseseră loc după adoptarea deciziei atacate. Aceste declaraţii ar demonstra că, într-adevăr, reclamantele achiziţionează cantităţi considerabile de răşini pe bază de colofoniu de la diferiţi concurenţi ai părţilor la concentrare. Intervenientele afirmă, de asemenea, că reclamantele nu au făcut dovada că furnizorii menţionaţi în decizia atacată nu ar fi alternative credibile.

— Aprecierea Tribunalului

84 Cu titlu prealabil, trebuie reamintit că au fost examinate de către Comisie, la considerentele 62-67 din decizia atacată, capacităţile de producţie şi, în special, capacităţile excedentare ale furnizorilor prezenţi pe piaţă, inclusiv ale concurenţilor de dimensiune mai mică ai părţilor la concentrare. Reiese de la punctul 31 din orientări că pentru clienţii părţilor la o concentrare pot apărea dificultăţi la schimbarea furnizorilor, în cazul în care există puţini furnizori alternativi sau în cazul în care costurile implicate de schimbare ar fi semnificative, şi că, astfel, concentrarea poate afecta capacitatea acestor clienţi de a se proteja împotriva creşterilor de preţuri.

85 Trebuie, prin urmare, să se verifice dacă au fost încălcate orientările de către Comisie atunci când a considerat că producătorii mai mici erau furnizori alternativi credibili.

86 În primul rând, trebuie arătat că reclamantele au indicat, în cadrul procedurii administrative, că nu existau furnizori alternativi şi că doar un număr restrâns de producători (Akzo, Hexion, Arizona, Respol şi Cray Valley) erau capabili să producă răşini apte de a fi utilizate pentru producerea cernelurilor tipografice (răspunsurile Siegwerk

la întrebările 12 și 15 din chestionarul pentru clienți), că aceleași cinci întreprinderi erau principalii furnizori de rășini pe bază de colofoniu în Europa (răspunsul Flint la întrebarea 36 din chestionarul pentru clienți) și că exista un număr foarte limitat de furnizori (Akzo, Hexion, Arizona și Cray Valley) (răspunsurile Sun la întrebările 36 și 40 din chestionarul pentru clienți).

87 Or, s-a arătat deja că reiese deopotrivă din dosar că alți clienți au indicat, de asemenea, alți producători mai mici drept furnizorii lor principali (a se vedea punctul 71 de mai sus), că reclamantele se aprovizionează, de asemenea, de la concurenții mai mici ai părților la concentrare (a se vedea punctul 74 de mai sus), că întreprinderile mai mici dețin împreună o cotă de piață importantă și dispun de capacități excedentare (a se vedea punctul 74 de mai sus) și, în sfârșit, că aproape toți concurenții părților la concentrare au indicat că puteau produce cu ușurință toată gama de rășini pe bază de colofoniu (a se vedea punctul 76 de mai sus). Prin urmare, se impune constatarea că reclamantele nu au demonstrat nerespectarea orientărilor de către Comisie prin includerea concurenților de dimensiune mai mică ai părților la concentrare în grupul furnizorilor alternativi credibili. În particular, având în vedere cota lor de piață combinată și capacitățile lor excedentare, elementele dosarului nu permit să fie exclusă posibilitatea concurenților de dimensiune mai mică, cel puțin în privința clienților care i-au indicat ca furnizori principali, de a exercita o presiune concurențială asupra entității rezultate din concentrare.

88 În al doilea rând, în legătură cu practica decizională anterioară a Comisiei pe care se întemeiază reclamantele, trebuie arătat că evaluarea credibilității furnizorilor alternativi trebuie să fie efectuată în funcție de împrejurările proprii fiecărei cauze. În consecință, evaluările Comisiei cu privire la împrejurările de fapt ale cauzelor anterioare nu pot fi transpuse în prezenta cauză. Or, având în vedere constatările de la punctele precedente, nu poate fi reproșat Comisiei că nu a făcut aceleași aprecieri asupra faptelor în speță și asupra celor ale cauzelor la care se face trimitere (a se vedea în acest sens Hotărârea General Electric/Comisia, punctul 61 de mai sus, punctele 118-120).

89 În ultimul rând, trebuie reamintit că, dacă reclamantele susţin că mai mulţi concurenţi de dimensiune mai mică ar putea fi în măsură să furnizeze clienţilor de dimensiune mai mare, dar sunt incapabili să acopere necesităţile mai importante precum cele ale reclamantelor, acestea au confirmat totuşi, în cadrul şedinţei informale din 8 noiembrie 2006, că nu contestau definiţia pieţei dată în decizia atacată. În consecinţă, evaluarea credibilităţii furnizorilor alternativi nu trebuie să fie efectuată având în vedere doar pretinsele necesităţi ale marilor clienţi precum reclamantele, ci trebuie să vizeze necesităţile întregii cereri existente pe piaţă. În rest, acest argument se confundă cu cel examinat la punctele 86 şi 87 de mai sus şi trebuie, prin urmare, să fie respins din aceleaşi motive.

90 Având în vedere cele de mai sus, reclamantele nu au stabilit că orientările nu ar fi fost respectate de către Comisie atunci când a considerat că acei concurenţi mai mici ai părţilor la concentrare erau furnizori alternativi credibili. Prin urmare, această critică trebuie să fie respinsă.

Cu privire la a treia critică, întemeiată pe faptul nerespectării orientărilor de către Comisie în privinţa posibilităţii pentru clienţii părţilor la concentrare de a schimba furnizorul

— Argumentele părţilor

91 Reclamantele susţin că ar fi trebuit să fie examinate de către Comisie posibilităţile clienţilor entităţii rezultate din concentrare de a schimba furnizorul. Pentru întreprinderile producătoare de cerneluri, a se îndrepta spre furnizori alternativi de răşini pe bază de colofoniu ar fi un proces complex şi ar necesita întârzieri deosebit de lungi,

după cum a fost stabilit prin răspunsurile reclamantelor la chestionarul pentru clienți și prin datele complementare prezentate. Reclamantele au indicat că, din cauza încercărilor de laborator și a încercărilor suplimentare de producție necesare pentru a valida un nou furnizor, era necesar, de obicei, un termen de [*confidențial*] pentru introducerea unei noi rășini, dar că, pentru anumite tipuri de cerneluri, procesul ar putea dura mai mult de [*confidențial*]. În consecință, chiar dacă se admite că s-ar dispune de furnizori alternativi credibili, clienții ar fi în incapacitatea de „a amenința în mod plauzibil cu recurgerea la surse alternative de furnizare, într-un interval de timp rezonabil, în situația în care furnizorul ar decide majorarea prețurilor", după cum se menționează la punctul 65 din orientări. Or, Comisia ar fi ignorat observațiile formulate de reclamante cu privire la dificultățile și la fezabilitatea unei schimbări a furnizorului.

92 Comisia răspunde că reclamantele nu și-au susținut suficient argumentul, întrucât, dacă anumite rășini par într-adevăr să necesite un termen de calificare important, altele par să permită o schimbare de furnizor în termene scurte. În particular, anumite tipuri de rășini produse de diferiți furnizori ar putea fi precalificate, ceea ce ar permite o substituire rapidă. În plus, în măsura în care contractele sunt încheiate în medie pentru o durată de la unu la trei ani, cu renegocieri pe o bază anuală, și în care perioadele de calificare, potrivit anumitor clienți, durează [*confidențial*], o perioadă de calificare de, spre exemplu, șase luni ar permite fără dificultate schimbarea furnizorului. În sfârșit, Comisia afirmă că a ținut cont de declarațiile reclamantelor la considerentele 21 și 60 din decizia atacată.

93 Intervenientele subliniază că marii cumpărători de rășini, și în special reclamantele, urmează strategii de aprovizionare multiple și că, prin urmare, acestea validează în mod normal mai mulți furnizori atunci când califică rășinile importante. Astfel, acestea ar putea să schimbe rapid furnizorul acestor rășini.

— Aprecierea Tribunalului

94 Cu titlu prealabil, trebuie arătat că reiese din considerentele 21 și 60 din decizia atacată că, în cadrul definiției pieței relevante a produselor și în cadrul examinării eventualelor efecte anticoncurențiale coordonate ale concentrării, Comisia a luat în considerare perioadele, verificările și adaptările necesare pentru substituirea, din punctul de vedere al clienților, a tipurilor de rășini pe bază de colofoniu cu altele, precum și fabricarea la comandă a anumitor tipuri de rășini pe bază de colofoniu.

95 Trebuie, așadar, verificat dacă au fost încălcate orientările de către Comisie prin faptul că nu a procedat, în cadrul evaluării efectelor necoordonate ale concentrării, la analiza, precum cea solicitată de reclamante, a dificultăților întâmpinate de clienții părților la concentrare de a schimba furnizorul din cauza necesității de a califica rășinile pe bază de colofoniu.

96 În primul rând, răspunsurile reclamantelor la chestionarul pentru clienți indică faptul că o schimbare a furnizorului nu este posibilă într-un timp scurt (răspunsul Sun la întrebarea 7 din chestionarul pentru clienți), că poate dura [*confidențial*] (răspunsul Flint la întrebarea 13 din chestionarul pentru clienți), [*confidențial*] (răspunsul Sun la întrebarea 13 din chestionarul pentru clienți) și [*confidențial*] (răspunsurile Siegwerk la întrebările 7 și 13 din chestionarul pentru clienți). În același timp, reclamantele și Comisia indică faptul că durata contractelor de aprovizionare variază, în general, de la trei luni la trei ani, cu renegocieri anuale în cazul contractelor multianuale. Prin urmare, perioadele de calificare și durata contractelor fiind în acest moment variabile, pretinsele dificultăți ce afectează posibilitatea de a transfera comenzi către alți furnizori, chiar presupunând că acestea există, nu pot viza decât o parte din comenzi, și anume, în general, rășinile pe bază de colofoniu pentru care nu există echivalenți la furnizorii concurenți (a se vedea punctul următor) și pentru care sunt necesare

perioade de calificare mai lungi. Astfel, argumentul reclamantelor nu privește, în orice caz, decât un sector al pieței relevante.

97 În al doilea rând, trebuie arătat că rezultă dintr-o corespondență prin e-mail, prezentată de Sun în cadrul procedurii administrative, că, [*confidențial*]. Astfel, chiar dacă Sun a argumentat la ședință că era vorba despre o situație de urgență, reiese că, în caz de nevoie, calificarea tipurilor câtorva rășini pe bază de colofoniu echivalente celor utilizate de reclamante poate fi efectuată în termene scurte, ceea ce permite schimbarea rapidă a furnizorilor. În această privință, trebuie amintit, de asemenea, că aproape toți producătorii au indicat în răspunsurile lor la întrebarea 25 din chestionarul pentru concurenți că erau în măsură să producă toată gama de rășini pe bază de colofoniu.

98 În al treilea rând, trebuie arătat că, în răspunsul la întrebarea 42 din chestionarul pentru clienți, Sun a explicat că, pentru produsele sale cele mai importante, căuta să aibă doi sau trei furnizori precalificați. În această privință, trebuie arătat că o precalificare a rășinilor pe bază de colofoniu ale mai multor furnizori pentru aceeași aplicație permite o aprovizionare de la mai mulți furnizori cu aceeași rășină sau chiar cu tipuri de rășini echivalente și o schimbare mai rapidă a furnizorilor în caz de necesitate. În consecință, reiese din dosarul administrativ că, în temeiul precalificării mai multor furnizori, reclamantele pot să recurgă la alți furnizori pentru comenzile lor de rășini pe bază de colofoniu importante în termene mai scurte.

99 Având în vedere cele menționate anterior, trebuie constatat că reclamantele nu au stabilit existența dificultăților considerabile de a schimba furnizorul pe care le invocă, referindu-se la necesitatea de a califica rășinile pe bază de colofoniu și care ar pune clienții în incapacitatea de a amenința, în mod credibil, cu recurgerea într-un termen rezonabil la alte surse de aprovizionare dacă entitatea rezultată din concentrare ar decide să majoreze prețurile într-un mod anticoncurențial. În consecință, și având în

vedere elementele indicate de părţi şi examinate mai sus, nu poate fi reproşat Comisiei că nu ar fi aprofundat analiza dincolo de luarea în considerare, la considerentele 21 şi 60 din decizia atacată, a limitărilor substituirii răşinilor pe bază de colofoniu. Astfel, întrucât absenţa analizei invocate de reclamante nu pune sub semnul întrebării concluzia Comisiei, această critică trebuie să fie respinsă.

Cu privire la a patra critică, întemeiată pe erori privind capacităţile existente pe piaţă

100 Reclamantele susţin că ar fi trebuit verificată de către Comisie existenţa capacităţilor disponibile sau excedentare pe piaţă. Reclamantele apreciază că au fost analizate de către Comisie obstacolele în calea capacităţilor de producţie şi posibilitatea concurenţilor de a-şi creşte capacitatea de producţie, dar că aceasta a ajuns la o concluzie eronată.

101 În această privinţă, este suficient să se constate că reclamantele nu reproşează Comisiei, prin această critică, o nerespectare a orientărilor prin aceea că nu a efectuat o analiză a capacităţilor disponibile pe piaţă, ci îi reproşează comiterea de erori în efectuarea acestei analize. Or, această întrebare ţine de primul aspect al celui de al doilea motiv şi va fi examinată în acest cadru (a se vedea punctele 162 şi următoarele de mai jos).

Cu privire la a cincea critică, întemeiată pe faptul nerespectării orientărilor de către Comisie în privinţa capacităţii entităţii rezultate din concentrare de a împiedica expansiunea concurenţilor

— Argumentele părţilor

102 Potrivit susţinerilor reclamantelor, Comisia ar fi trebuit să analizeze dacă entitatea rezultată din concentrare putea împiedica expansiunea concurenţilor. Reclamantele

contestă afirmația Comisiei, potrivit căreia majoritatea concurenților, 11 din 13, consideră că operațiunea nu va avea efecte anticoncurențiale. Acestea susțin că era obligația Comisiei să expună motivele pentru care considera că, din cauza constrângerii resimțite de întreprinderile care sunt părți la concentrare, acestea nu ar majora prețurile sau nu ar lua alte măsuri care să prejudicieze concurența.

103 Comisia răspunde că acest argument nu este deloc motivat și că problema ridicată de reclamante a fost discutată pe larg la considerentele 62-74 din decizia atacată.

— Aprecierea Tribunalului

104 În prealabil, trebuie arătat că decizia atacată nu conține o examinare expresă a capacității entității rezultate din concentrare de a împiedica expansiunea concurenților.

105 Trebuie, așadar, să se verifice dacă au fost urmate orientările de către Comisie atunci când nu a procedat la o analiză a capacității entității rezultate din concentrare de a împiedica expansiunea concurenților.

106 În această privință, trebuie arătat că punctul 36 din orientări prevede că anumite proiecte de concentrare pot împiedica în mod semnificativ concurența efectivă, menținând entitatea rezultată din concentrare într-o poziție care îi permite să împiedice expansiunea concurenților și că, într-un asemenea caz, concurenții pot să nu fie

capabili să exercite o asemenea constrângere asupra entității rezultate din operațiune, încât aceasta să nu ia măsuri care să prejudicieze concurența. O asemenea poziție poate rezulta, spre exemplu, dintr-un control asupra ofertei de resurse necesare producției, asupra posibilităților de distribuție sau asupra brevetelor, precum și din puterea financiară a entității în cauză.

107 În speță, se impune constatarea că reclamantele nu avansează elemente în sensul punctului 36 din orientări pentru a-și susține argumentul specific potrivit căruia entitatea rezultată din concentrare s-ar bucura de o poziție care i-ar permite să împiedice expansiunea concurenților. Dacă acestea susțin, într-un alt context, că entitatea rezultată din concentrare poate, ținând cont de dimensiunea sa, de infrastructura sa și de experiența sa, să dobândească un grad ridicat de control sau să influențeze aprovizionarea cu rășină de colofoniu și se va bucura de o putere de negociere mult superioară celei a concurenților săi (a se vedea punctul 148 de mai jos), Comisia a arătat totuși, fără a fi contrazisă de reclamante, că entitatea rezultată din concentrare nu va cumpăra decât 5-10 % din producția mondială de rășină de colofoniu, ceea ce nu indică o mare putere de cumpărare (a se vedea punctul 154 de mai jos). Prin urmare, reclamantele nu au stabilit că, în speță, Comisia trebuia să examineze întrebarea dacă entitatea rezultată din concentrare dispune de capacitatea de a împiedica expansiunea concurenților.

108 Pe de altă parte, Comisia arată în mod întemeiat, ca răspuns la susținerea potrivit căreia era obligată să expună motivele pentru care considera că părțile la concentrare nu ar majora prețurile, că decizia atacată expune, la considerentele 62-74, motivele pentru care aceasta a considerat că entitatea rezultată din concentrare va suporta constrângeri concurențiale care să o împiedice să ia măsuri care prejudiciază concurența.

109 În aceste condiții, nu poate fi reproșat Comisiei că nu a procedat la o analiză a capacității entității rezultate din concentrare de a împiedica expansiunea concurenților. Întrucât absența analizei invocate de reclamante nu pune sub semnul întrebării concluzia Comisiei, această critică trebuie să fie respinsă.

b) Cu privire la al treilea aspect, întemeiat pe nerespectarea orientărilor de către Comisie în privința efectelor coordonate ale concentrării în litigiu

Argumentele părților

110 Reclamantele susțin că nu a fost efectuată de către Comisie o analiză corectă a efectelor coordonate ce pot rezulta din concentrare. Potrivit reclamantelor, analiza Comisiei, care se întemeiază, într-o foarte mare măsură, pe aceleași fapte ca și cele pe care s-a întemeiat aceasta pentru a nu reține crearea unei poziții dominante la finalizarea concentrării, este insuficientă. În cazul în care Comisia ar fi examinat în mod obiectiv și critic dovezile de care dispunea și ar fi urmat prevederile orientărilor referitoare la evaluarea efectelor coordonate, ar fi concluzionat că importanța cotelor de piață combinate ale întreprinderilor care sunt parte la concentrare, numărul limitat de furnizori alternativi credibili disponibili, constrângerile de capacitate și absența puterii de cumpărare erau tot atâtea indicii ale unei poziții dominante colective și ale unei piețe prezentând anumite caracteristici susceptibile să dea naștere unor efecte coordonate.

111 O examinare a cauzei conform orientărilor ar fi condus la o evaluare, în primul rând, a capacității actorilor de pe piață de a supraveghea, într-o măsură suficientă, dacă erau respectate condițiile coordonării, în al doilea rând, a existenței mecanismelor credibile de descurajare și, în al treilea rând, a reacțiilor terților și a capacității lor de a afecta rezultatele așteptate ale coordonării. Chiar considerând toți operatorii indicați de Comisie în decizia atacată ca fiind concurenți viabili, piața rășinilor pe bază de colofoniu ar fi extrem de concentrată, primii săi patru actori deținând 60-90 % din această piață. Or, deciziile anterioare ale Comisiei ar lăsa să se constate că, deși trei sau mai mulți mari furnizori reprezintă 60 % sau mai mult din vânzări, poate exista un risc de poziție dominantă colectivă.

112 Comisia consideră că își putea limita raționamentul la anumite întrebări-cheie, materializarea efectelor coordonate fiind foarte puțin probabilă în speță. Într-adevăr, considerentul 60 din decizia atacată ar sublinia că piața nu era omogenă, cea mai mare parte a consumatorilor cumpărând calități de colofoniu specifice, uneori fabricate la comandă, că existau numeroși producători pe piață, că nu exista nicio simetrie a cotelor de piață și că impactul crescând al producătorilor din afara SEE, precum Arez (China), suscita anumite preocupări pentru producători. Comisia menține această analiză și consideră că absența omogenității și a transparenței implică faptul că nu este ușor să se ajungă la o coordonare și că este dificil să se controleze comportamentul concurenților. Simplul fapt că există un număr limitat de actori reprezentând împreună o importantă cotă de piață nu ar fi un indiciu suficient pentru a concluziona asupra existenței unei poziții dominante colective.

113 Intervenientele consideră că aceleași fapte sunt relevante pentru analiza efectelor coordonate și a celor necoordonate ale unei concentrări. Acestea observă apoi că, în urma concentrării, se va mări asimetria cotelor de piață, ceea ce ar face mai puțin probabil, potrivit orientărilor și jurisprudenței (Hotărârea Tribunalului din 25 martie 1999, Gencor/Comisia, T-102/96, Rec., p. II-753, punctul 134), posibilitatea ca întreprinderile să ajungă la o coordonare. În plus, susținerile reclamantelor privind dificultățile pentru clienți de a schimba furnizorul și incapacitatea concurenților de a-și majora producția ar reprezenta, dacă s-ar dovedi exacte, un indiciu, potrivit orientărilor, privind lipsa motivației și a capacității de a sancționa abaterile de la condițiile coordonării. Prin urmare, nu se poate aștepta din partea Comisiei să realizeze o analiză aprofundată a efectelor coordonate.

Aprecierea Tribunalului

114 În prealabil, trebuie amintit că la baza concluziei Comisiei, potrivit căreia un comportament anticoncurențial coordonat are puține șanse de a fi adoptat în urma concentrării, au stat patru elemente de evaluare. Aceasta a considerat, în primul rând, că

piața relevantă nu era caracterizată prin omogenitatea produselor vândute, care erau uneori fabricate la comandă, în al doilea rând, că piața cuprindea numeroși producători, că, în al treilea rând, cotele de piață erau foarte diferite și, în al patrulea rând, că aproximativ 30 % dintre producătorii care participaseră la investigația de piață manifestaseră preocupări în legătură cu impactul crescând al producătorilor din afara SEE, precum Arez (China).

115 Prin urmare, trebuie verificat dacă au fost sau nu urmate orientările de către Comisie atunci când nu a procedat la o analiză mai aprofundată a eventualelor efecte coordonate ale concentrării.

116 În legătură, în primul rând, cu argumentul potrivit căruia orientările prevăd o examinare a capacității participanților de pe piață de a supraveghea abaterile de la îndeplinirea condițiilor unei eventuale coordonări, a existenței unor mecanisme credibile de descurajare, precum și a reacțiilor potențiale ale terților, se impune să se constate că orientările prevăd examinarea acestor elemente la punctele 49-51, 52-55, 56 și, respectiv, 57. Or, trebuie arătat că această parte a orientărilor pune, de asemenea, în evidență, la punctele 44-48, necesitatea îndeplinirii condițiilor de coordonare.

117 În primul rând, punctele 45 și 48 din orientări subliniază că întreprinderile pot ajunge mai ușor la un acord cu privire la condițiile de coordonare dacă sunt relativ simetrice, în special în ceea ce privește structurile costurilor, cotele de piață, nivelurile de producție și de integrare verticală. Reiese, de asemenea, că, cu cât cadrul economic este mai puțin complex și instabil, cu atât este mai ușor pentru întreprinderi să obțină un acord comun privind condițiile coordonării. Astfel, o coordonare este mai ușor de realizat, de exemplu, între un număr mic de întreprinderi decât între un număr mare de întreprinderi. Este, de asemenea, mai ușor să se coordoneze prețurile unui produs unic și omogen decât dacă există sute de prețuri pe o piață unde se vând numeroase produse diferite.

118 Rezultă de aici că o lipsă de omogenitate a produselor vândute, un număr ridicat de întreprinderi pe piaţă şi asimetria cotelor de piaţă indică faptul că nu este uşor pentru întreprinderi să ajungă la îndeplinirea condiţiilor unei eventuale coordonări. În această privinţă, trebuie reamintit că, la considerentul 60 din decizia atacată, Comisia a arătat că piaţa relevantă nu era caracterizată prin omogenitatea produselor vândute, cuprindea numeroşi producători, iar cotele de piaţă ale acestora erau foarte diferite. Rezultă că analiza Comisiei a fost concentrată asupra posibilităţilor întreprinderilor de a ajunge la îndeplinirea condiţiilor de coordonare şi că aceasta a considerat, fără să fi indicat acest lucru în mod explicit, că din aceste motive era puţin probabil ca întreprinderile să ajungă la o asemenea înţelegere cu privire la termenii coordonării.

119 În al doilea rând, orientările subliniază la punctul 49 că numai ameninţarea credibilă cu represalii suficiente şi aplicate în timp util poate să împiedice întreprinderile care îşi coordonează comportamentele să recurgă la abateri. În consecinţă, pieţele trebuie să fie suficient de transparente pentru a permite acestor întreprinderi să monitorizeze la un nivel satisfăcător eventualele abateri de la condiţiile de coordonare ale altor societăţi şi, astfel, să poată şti când este nevoie să recurgă la represalii. Comisia consideră, la punctul 50 din orientări, că adesea transparenţa pe piaţă este cu atât mai ridicată, cu cât numărul participanţilor activi pe piaţă este mai redus şi că gradul de transparenţă depinde, adesea, de modul în care au loc operaţiunile pe o anumită piaţă.

120 Rezultă că un număr ridicat de producători şi o lipsă de omogenitate a produselor vândute, în special atunci când sunt fabricate la comandă pentru clienţi, indică o transparenţă redusă a pieţei şi că, prin urmare, monitorizarea abaterilor este dificilă. În această privinţă, trebuie amintit că, la considerentul 60 din decizia atacată, Comisia a arătat că piaţa relevantă nu era caracterizată prin omogenitatea produselor vândute, precizând că acestea erau uneori fabricate la comandă pentru client şi că

piața cuprindea numeroși producători. În consecință, Comisia a evaluat deopotrivă capacitatea participanților de pe piață de a monitoriza dacă erau respectate condițiile coordonării și a considerat, fără să fi indicat acest lucru în mod explicit, că, din aceste motive, monitorizarea abaterilor era dificilă în speță.

121 În plus, Comisia a arătat, la considerentul 60 din decizia atacată, că aproximativ 30 % dintre producătorii care participaseră la investigația de piață manifestaseră preocupări cu privire la impactul crescând al producătorilor din afara SEE, precum Arez. În această privință, trebuie arătat că impactul lor pe piață poate face și mai dificile îndeplinirea condițiilor unei coordonări, precum și monitorizarea abaterilor.

122 În aceste împrejurări, nu poate fi reproșat Comisiei că nu a respectat orientările atunci când a considerat, pe de o parte, că un comportament anticoncurențial coordonat avea puține șanse de a fi adoptat la finalizarea operațiunii de concentrare și, pe de altă parte, că nu se impunea nici examinarea mecanismelor de descurajare, nici a reacțiilor întreprinderilor terțe.

123 În al doilea rând, în legătură cu argumentul potrivit căruia combinația cotelor de piață ale întreprinderilor părți la concentrare, penuria de furnizori alternativi credibili, constrângerile de capacitate și absența puterii de cumpărare indicau o poziție dominantă colectivă, trebuie observat de la început că aceste elemente nu figurează printre elementele enunțate în orientări ca fiind relevante pentru evaluarea eventualelor efecte coordonate ale unei concentrări.

124 În special, potrivit orientărilor, puterea de cumpărare este un element ce trebuie luat în considerare în aprecierea existenței unei eventuale puteri compensatorii de cumpărare a clienților părților la o concentrare, iar existența constrângerilor de capacitate nu joacă un rol semnificativ în cadrul examinării efectelor necoordonate. În

orice caz, Comisia a constatat, la considerentele 62-67 din decizia atacată, că existau capacităţi excedentare şi, potrivit considerentului 69, clienţii dispuneau de o putere de cumpărare importantă. În măsura în care reclamantele reproşează Comisiei comiterea unei erori de apreciere în această privinţă, aceste elemente sunt examinate în cadrul celui de al doilea motiv (a se vedea punctele 162 şi următoarele, precum şi 206 şi următoarele de mai jos).

125 Pe de altă parte, nici cota de piaţă combinată a părţilor la concentrare de [40-50] %, nici lipsa de furnizori alternativi credibili invocată nu indică o probabilitate de coordonare între întreprinderi pe piaţa relevantă. În plus, s-a constatat deja că reclamantele nu au stabilit că furnizorii mai mici nu reprezentau alternative credibile (a se vedea punctele 84 şi următoarele de mai sus). Indicaţiile care pot rezulta, conform punctului 17 din orientări, din cota de piaţă a entităţii rezultate din concentrare vor fi examinate la punctele 135 şi următoarele de mai jos.

126 În al treilea rând, în legătură cu argumentul potrivit căruia faptul că primii patru participanţi deţin între 60 şi 90 % din piaţă indică faptul că poate exista riscul unei poziţii dominante colective, versiunea confidenţială a deciziei atacate arată că părţile la concentrare, Cray Valley şi Arizona, deţin împreună [*confidenţial*] % din piaţă şi [*confidenţial*] % împreună cu Respol. În această privinţă, trebuie arătat că este, desigur, necesar, pentru a demonstra existenţa unui risc de poziţie dominantă colectivă, să se stabilească existenţa unei importante cote de piaţă colective. Totuşi, o cotă de piaţă colectivă importantă nu este suficientă, în mod izolat, pentru a demonstra existenţa unei poziţii dominante colective. După cum precizează orientările, trebuie ca, în plus, condiţiile de pe piaţă să fie propice pentru realizarea acesteia. Or, s-a stabilit deja că, în speţă, nu poate fi reproşat Comisiei că nu a urmat orientările atunci când a considerat că, din cauza dificultăţilor pentru a ajunge la o coordonare şi a dificultăţii monitorizării acesteia, un comportament anticoncurenţial coordonat avea puţine şanse de a fi adoptat în urma operaţiunii de concentrare (a se vedea punctele 115-122 de mai sus).

127 În al patrulea rând, în legătură cu argumentul potrivit căruia deciziile anterioare ale Comisiei lasă să se înțeleagă că, atunci când trei sau mai mulți mari furnizori reprezintă 60 % sau mai mult din vânzări, poate exista un risc de poziție dominantă colectivă, trebuie arătat, în primul rând, că reclamantele nu se referă la nicio decizie anterioară precisă, în al doilea rând, că rezultă din cele anterioare că o importantă cotă de piață colectivă nu este, în mod independent, suficientă pentru a demonstra existența sa, ci este necesar, în plus, să existe condiții de piață propice realizării sale și, în al treilea rând, că, în speță, nu poate fi reproșat Comisiei că nu a urmat orientările atunci când a considerat că un comportament anticoncurențial coordonat avea puține șanse să fie adoptat în urma operațiunii de concentrare (a se vedea punctele 115-122 de mai sus).

128 În ultimul rând, în ceea ce privește reproșul făcut de reclamante Comisiei potrivit căruia analiza eventualelor efecte coordonate ale concentrării se întemeiază într-o foarte mare măsură pe aceleași fapte ca și cele pe care s-a întemeiat pentru a nu reține crearea unei poziții dominante în urma concentrării, trebuie observat că aceleași fapte pot fi relevante în privința mai multor aspecte distincte ale evaluării de către Comisie a eventualelor efecte ale unei concentrări și că, prin urmare, luarea lor în considerare în mai multe rânduri nu diminuează deloc relevanța lor în contextele respective. În speță, este suficient se arate în această privință că reiese din considerentele expuse la punctele 115-122 de mai sus că analiza Comisiei privind eventualele efecte coordonate ale concentrării s-a întemeiat pe elemente de fapt relevante pentru această analiză.

129 În aceste condiții, trebuie constatat că reclamantele nu au stabilit nerespectarea orientărilor de către Comisie atunci când nu a procedat la o analiză mai aprofundată a eventualelor efecte coordonate ale concentrării. În consecință, acest aspect al motivului trebuie să fie respins.

c) Cu privire la primul aspect, întemeiat pe faptul nerespectării orientărilor de către Comisie în privința cotelor de piață și a nivelurilor de concentrare

Argumentele părților

130 Reclamantele susțin că, dacă Comisia a reținut în mod întemeiat că operațiunea va da naștere unei entități rezultate din concentrare formată din primul și al doilea operator de pe piața rășinilor pe bază de colofoniu cu o cotă de piață combinată foarte importantă de 40-50 %, indicând o poziție dominantă (Hotărârea BaByliss/Comisia, punctul 55 de mai sus, punctul 329), în timp ce al treilea și al patrulea operator de pe piață nu dețin fiecare decât 10-20 % din piață, aceasta nu a tras de aici concluziile care se impuneau conform propriilor orientări (punctele 16-21). Comisia nu ar fi ținut cont nici de gradul de concentrare al pieței relevante, în ciuda faptului că acesta reprezintă o informație prețioasă cu privire la condițiile concurențiale de pe o piață. În speță, o luare în considerare adecvată a acestui factor ar fi arătat că schimbarea nivelului de concentrare antrenată de operațiunea de concentrare ridica în mod real o problemă.

131 Comisia răspunde că, potrivit punctului 17 din orientări, doar o cotă de piață egală sau mai mare de 50 % este în sine un indiciu al unei poziții dominante. În plus, punctul 21 din orientări nu ar implica faptul că nivelurile de concentrare mai ridicate decât aceste praguri indicative ar da loc unor probleme de concurență. Astfel, nu ar fi necesar să se examineze nivelurile de concentrare atunci când există alte motive specifice care permit să se concluzioneze că nu există îndoieli serioase.

132 Intervenientele subliniază că nivelurile de concentrare și cotele de piață nu constituie decât punctul de plecare al analizei Comisiei. De altfel, întrebarea ridicată în Hotărârea BaByliss/Comisia, punctul 55 de mai sus, nu ar privi faptul dacă Comisia ar fi trebuit să prezume că o cotă de piață ce depășește 40 % era susceptibilă să creeze o

poziție dominantă. În plus, Tribunalul ar fi stabilit, în Hotărârea sa din 27 noiembrie 1997, Kaysersberg/Comisia (T-290/94, Rec., p. II-2137, punctul 179), că o cotă de piață de 43,2 % nu era suficientă pentru a crea o poziție dominantă atunci când celelalte două principale concurente dețineau o cotă de piață de 24,5 % și 13,4 %.

Aprecierea Tribunalului

133 În prealabil, trebuie constatat că la considerentele 51-53 din decizia atacată Comisia a prezentat cotele de piață ale diferiților furnizori de pe piață, dar că nu a evaluat aceste cote de piață prin raportare la criteriile enunțate la punctul 17 din orientări și nici nu a procedat la un calcul al indicelui Herfindahl-Hirschmann (denumit în continuare „IHH") în vederea unei confruntări cu pragurile prevăzute la punctele 19-21 din orientări.

134 Trebuie, așadar, verificat dacă au fost urmate orientările de către Comisie atunci când nu a procedat, în decizia atacată, la o analiză, pe de o parte, a cotelor de piață prin raportare la criteriile enunțate la punctul 17 din orientări și, pe de altă parte, a nivelurilor de concentrare.

135 În primul rând, în legătură cu cotele de piață, trebuie arătat că, potrivit punctului 17 din orientări, doar o cotă de piață deosebit de ridicată de 50 % și mai mult poate constitui, ea însăși, dovada existenței unei poziții dominante pe piață. În ipoteza unei cote de piață mai reduse, operațiunea poate ridica, potrivit aceluiași punct din orientări, probleme de concurență din cauza altor factori, cum ar fi puterea concurenților și numărul acestora, existența constrângerilor de capacitate sau atunci când produsele părților la operațiune sunt substitute apropiate. Rezultă că, în speță, doar analiza

cotelor de piaţă nu ar fi demonstrat existenţa unei poziţii dominante, entitatea rezultată din concentrare nedeţinând decât [40-50] % din piaţă. Prin urmare, analiza celorlalţi factori enunţaţi la punctul 17 din orientări este necesară pentru a determina, într-o vedere de ansamblu, dacă există indicaţii privind o poziţie dominantă. Or, rezultă din examinarea celui de al doilea şi a celui de al treilea aspect al motivului că ceilalţi factori enunţaţi la punctul 17 din orientări şi subliniaţi de reclamante în speţă nu indică, nici ei, existenţa unei poziţii dominante a entităţii rezultate din concentrare.

136 În ceea ce priveşte referinţa la Hotărârea BaByliss/Comisia, punctul 55 de mai sus (punctul 329), trebuie remarcat, după cum observă intervenientele, că întrebarea ridicată în această cauză nu era dacă o cotă de piaţă mai mare de 40 % era susceptibilă să creeze o poziţie dominantă, ci dacă, stabilind acest prag în speţă, Comisia evaluase alţi factori în mod adecvat. Pe de altă parte, intervenientele arată în mod întemeiat că reiese dintr-o altă cauză că o cotă de piaţă de 43,2 % nu poate fi suficientă pentru a crea o poziţie dominantă (Hotărârea Kaysersberg/Comisia, punctul 132 de mai sus, punctul 179). Rezultă că existenţa unei poziţii dominante trebuie să fie determinată individual, în fiecare cauză, în funcţie de împrejurările speţei şi că aprecierile făcute de Comisie cu privire la împrejurările de fapt ale concentrării care au condus la Hotărârea BaByliss/Comisia, punctul 55 de mai sus (punctul 329), nu pot fi transpuse în speţă.

137 În al doilea rând, în privinţa nivelurilor de concentrare, trebuie arătat că punctele 19-21 din orientări definesc, în esenţă, pragurile IHH sub care o concentrare nu ridică, după toate probabilităţile, probleme de concurenţă. Astfel, Comisia consideră, în special, că este puţin probabil ca o operaţiune să ridice probleme de concurenţă orizontale pe o piaţă cu un IHH la încheierea concentrării cuprins între 1 000 şi 2 000 şi cu o valoarea delta sub 250 sau în cazul unui IHH peste 2 000 la încheierea operaţiunii şi o valoare delta sub 150, cu excepţia cazurilor speciale. Potrivit punctului 16 din orientări, IHH se calculează prin însumarea pătratelor cotelor de piaţă individuale ale tuturor întreprinderilor de pe piaţă.

138 În speță, trebuie arătat, în primul rând, că reclamantele nu și-au dezvoltat argumentul întemeiat pe intervalele valorilor IHH, în ciuda faptului că acestea aveau cunoștință, încă de la depunerea memoriului în apărare al Comisiei, de cotele de piață exacte reținute în decizia atacată. Totuși, calculul IHH pe baza acestor date demonstrează că se trece de la [*confidențial*] înainte de concentrare la [*confidențial*] după concentrare, ceea ce reprezintă o valoare delta de [*confidențial*]. Aceste valori indică, desigur, că efectele concentrării pe piață depășesc pragurile IHH sub care este exclus ca, în principiu, concentrarea să pună probleme de concurență. Totuși, a doua teză a punctului 21 din orientări precizează că o depășire a acestor praguri nu dă naștere unei prezumții de existență a problemelor concurențiale. Trebuie totuși să se considere că, cu cât depășirea acestor praguri este mai pronunțată, cu atât mai mult valorile indică probleme concurențiale.

139 Rezultă că valoarea IHH după concentrare nu furnizează indicii clare privind existența problemelor concurențiale în speță, întrucât aceasta nu depășește în mod semnificativ pragul IHH de 2 000. Într-adevăr, doar delta depășește în mod clar pragul IHH corespunzător. Totuși, această valoare este singura susceptibilă să indice probleme concurențiale, în timp ce nici cotele de piață, nici factorii examinați în cadrul celui de al doilea și al treilea aspect al motivului nu indică probleme concurențiale. În aceste condiții, nu poate fi reproșat Comisiei că nu ar fi respectat orientările atunci când a considerat că nu se impunea o analiză a nivelurilor de concentrare în decizia atacată.

140 În sfârșit, trebuie arătat că, potrivit punctului 14 din orientări, cotele de piață și nivelurile de concentrare oferă adeseori primele indicii utile asupra structurii pieței și a importanței concurențiale a părților la concentrare, dar nu impune Comisiei să analizeze aceste elemente în toate deciziile sale.

141 Rezultă din cele anterioare că nu poate fi reproșat Comisiei faptul că nu a analizat, în decizia atacată, nivelurile de concentrare și cotele de piață prin raportare la criteriile enunțate la punctul 17 din orientări. Absența acestei analize nepunând sub semnul întrebării concluzia Comisiei, acest aspect trebuie să fie respins.

142 Rezultă din cele anterioare că primul motiv trebuie să fie respins.

3. *Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe erori de fapt și de evaluare*

143 Cel de al doilea motiv cuprinde patru aspecte, prin care reclamantele susțin că analiza efectelor necoordonate ale concentrării efectuată de Comisie este afectată de erori privind, în primul rând, capacitățile disponibile pe piața rășinilor pe bază de colofoniu destinate aplicațiilor în sectorul cernelurilor, în al doilea rând, natura și întinderea integrării verticale a clienților, în al treilea rând, impactul importantelor majorări de prețuri ale materiilor prime și, în al patrulea rând, pretinsa putere de cumpărare compensatorie a clienților. În cadrul argumentelor avansate la primul și la al patrulea aspect ale prezentului motiv, reclamantele critică, de asemenea, insuficiențele de motivare a concluziilor Comisiei, care vor fi examinate la punctele 218 și următoarele de mai jos.

a) Cu privire la primul aspect, întemeiat pe erori referitoare la evaluarea capacităților disponibile pe piață

Argumentele părților

144 Reclamantele consideră că evaluarea efectuată de către Comisie a capacităților excedentare ale concurenților părților la concentrare nu este suficient motivată și este

afectată de erori manifeste de apreciere, întrucât Comisia nu a examinat disponibilitatea materiilor prime necesare pentru producerea de rășini pe bază de colofoniu. Or, importanța acestei disponibilități ar reieși de la punctul 71 litera (b) din orientări și din practica decizională a Comisiei. Penuria de materii prime ar împiedica concurenții să mărească producția și ar fi o barieră la intrarea și la expansiunea pe piață.

145 În practica sa decizională anterioară, Comisia ar fi considerat că puteau să apară probleme serioase de concurență din cauza absenței capacităților disponibile sau a unui număr insuficient de concurenți calificați și ar fi examinat dacă acești concurenți dispuneau de o capacitate de rezervă suficientă pentru a acoperi o mare parte din vânzări, dacă puteau elibera o asemenea capacitate și dacă potențiali concurenți puteau contribui la disponibilizarea capacităților de rezervă [Decizia 2006/171/CE a Comisiei din 3 mai 2005 de declarare a unei operațiuni de concentrare drept compatibilă cu piața comună și cu funcționarea Acordului SEE (cauza COMP/M.3178 — Bertelsmann/Springer/JV) (JO L 61, p. 17, denumită în continuare „Decizia Bertelsmann/Springer/JV")]. Comisia a condus investigații detaliate asupra accesului furnizorilor alternativi la materiile prime cu scopul de a putea concura entitatea rezultată din concentrare, subliniind și examinând îndeaproape nevoia de acces la resursele necesare (Decizia Bertelsman/Springer/JV), accesul facil la materiile prime [Decizia Comisiei din 29 martie 2006 de declarare a unei operațiuni de concentrare drept compatibilă cu piața comună și cu funcționarea Acordului SEE (cauza COMP/M.3975 — Cargill/Degussa Food Ingredients), denumită în continuare „Decizia Cargill/DFI"], accesul la componentele esențiale [Decizia 96/177/CE a Comisiei din 19 iulie 1995 de declarare a unei concentrări drept incompatibilă cu piața comună și cu funcționarea Acordului SEE (cauza IV/M.490 — Nordic Satellite Distribution) (JO L 53, p. 20, denumită în continuare „Decizia Nordic Satellite Distribution")], disponibilitatea unei creșteri a aprovizionării [Decizia 2000/42/CE a Comisiei din 9 martie 1999 privind o procedură de aplicare a Regulamentului privind concentrările (cauza IV/M.1313 — Danish Crown/Vestjyske Slagterier) (JO L 20, p. 1, denumită în continuare „Decizia Danish Crown/Vestjyske Slagterier")] și alte aspecte precum localizarea geografică, infrastructurile disponibile, cheltuielile de transport, cheltuielile de exploatare, stabilitatea politică, terenurile disponibile pentru extinderea uzinelor și un acces limitat la sursele de aprovizionare (Decizia Alcoa/Reynolds, punctul 80 de mai sus).

146 În decizia atacată, Comisia nu ar fi urmat practica sa decizională anterioară şi ar fi ignorat, interpretat greşit sau respins probele furnizate de reclamante fără a motiva această respingere. Reclamantele ar fi indicat Comisiei că existau pe piaţa răşinilor pe bază de colofoniu constrângeri de capacitate, că acestea depuneau în fiecare an mari eforturi pentru a asigura aprovizionarea de care aveau nevoie pentru cernelurile destinate publicaţiilor şi că era dificil să obţină de la furnizori angajamente privind volumele necesare în prezenţa unei capacităţi de producţie în declin a furnizorilor. Acestea ar fi arătat, în plus, că singurul criteriu relevant pentru a încheia un contract de aprovizionare este capacitatea, că reclamantele ar fi constrânse să includă entitatea rezultată din concentrare în portofoliul lor de furnizori, întrucât ceilalţi furnizori nu erau în măsură să procure volumele de care acestea aveau nevoie, că indisponibilitatea materiilor prime era un obstacol major pentru intrarea pe piaţă, că acestea avuseseră grave probleme de aprovizionare în trecutul apropiat din cauza indisponibilităţii materiilor prime şi că un furnizor concurent trebuise să oprească producţia anumitor răşini pe bază de colofoniu din cauza unei penurii de materii prime.

147 Comisia ar fi ţinut cont, desigur, în decizia atacată, de observaţiile complementare ale Sun care dădea exemple concrete de penurii în aprovizionare. În acest timp, Comisia nu ar fi tras concluziile care se impuneau, atribuind aceste penurii operaţiunilor tehnice de întreţinere, şi nu unei lipse generale de capacitate de producţie pe întreaga piaţă. Comisia nici nu ar fi reexaminat această informaţie după ce a discutat-o cu părţile la concentrare, nici nu ar fi explicat în ce mod o problemă tehnică izolată la un furnizor putea să îl determine să refuze în totalitate aprovizionarea unui client, deşi, potrivit Comisiei înseşi, toţi furnizorii aveau capacităţi excedentare. Nu ar fi fost explicat nici cum a putut concluziona Comisia că „în plus, [p]ărea că respectivul client [reuşise] să găsească o sursă alternativă de aprovizionare, ceea ce [atenuase] impactul acestei penurii neaşteptate". Nicio informaţie în acest sens nu ar fi fost furnizată Comisiei şi aceasta nu ar fi intrat în contact cu Sun pentru a verifica această afirmaţie.

148 Reclamantele insistă, de asemenea, asupra e-mailurilor prezentate în cadrul procedurii administrative care arată că Hexion însăși a trebuit să facă față unor probleme de capacitate de producție, deoarece, nefiind în măsură să producă cantitățile solicitate, își selectase prin tragere la sorți clienții. Reclamantele arată, de asemenea, că, având în vedere penuria de materii prime disponibile, entitatea rezultată din concentrare poate, ținând cont de dimensiunea sa, de infrastructura și de experiența sa, să dobândească un grad ridicat de control sau de influență asupra aprovizionării cu rășină de colofoniu și că acest lucru va dezavantaja și mai mult micii furnizori care nu pot egala dimensiunea și puterea Hexion sau Akzo. Inevitabil, orice eventuală expansiune a întreprinderilor concurente ar fi și mai dificilă, chiar imposibilă. Or, Comisia nu ar fi încercat să determine dacă puterea de negociere combinată a Hexion și Akzo în privința furnizorilor de rășină de colofoniu era susceptibilă de a fi mult superioară celei a concurenților lor și efectul pe care această putere de negociere l-ar fi produs pe piață.

149 Reclamantele susțin că trei documente disponibile pe internet confirmă penuria de materii prime în cursul ultimelor luni ale anului, precum și evaluarea dinamicii industriei făcută de reclamante. Potrivit acestora, într-un raport recent cu privire la rășini, publicat de *Ink World Magazine*, un manager de produs pentru „Rășini" al Hexion a declarat că problema cea mai importantă căreia trebuia să i se facă față în acel moment în industria rășinilor era disponibilitatea neregulată a materialelor-cheie și creșterea corespunzătoare a costurilor lor și că, din punctul de vedere al Hexion, problemele cruciale erau creșterea costurilor și penuria de rășini de ulei de tal și de rășină de colofoniu. Potrivit reclamantelor, o declarație comună a Megara și Resinall din data de 2 august 2006 confirmă în același mod că situația aprovizionărilor era foarte dificilă, întrucât acestea declară că, în acel an, industria s-a confruntat cu provocări fără precedent, inclusiv penurii de materii prime și creșteri de costuri, că, la apropierea perioadei celei mai active a anului, evoluțiile recente făceau probabile alte întreruperi în aprovizionare și că, în consecință, până la noi ordine, Resinall nu ar accepta noi clienți sau noi comenzi și ar depune toate eforturile necesare pentru a evita să fie obligată să recurgă la cote. În sfârșit, potrivit reclamantelor, site-ul internet al întreprinderii DRT subliniază că veștile cele mai recente primite din China privind materiile prime arată că situația rămâne foarte dificilă.

150 Reclamantele subliniază, în plus, că, deşi raportul privind răşinile şi declaraţia societăţilor Megara şi Resinall nu erau disponibile la 29 mai 2006, ar fi surprinzător să nu fi fost perceput de către Comisie, înainte de adoptarea deciziei atacate, nici cel mai mic indiciu privind existenţa unei penurii de materii prime. Deşi se observă în decizia atacată că Megara şi DRT dispun de capacităţi de rezervă de 5 000 t (corespunzătoare la 50 % din capacitatea sa de producţie), respectiv de 1 000 t (corespunzătoare la aproximativ 6 % din capacitatea sa de producţie), Megara ar fi anunţat că se teme că nu va fi în măsură să acopere angajamentele existente. Potrivit reclamantelor, pe de altă parte, DRT se confruntă, de asemenea, cu serioase probleme de aprovizionare.

151 Reclamantele se întreabă, de asemenea, cu privire la metoda aplicată de Comisie pentru a evalua capacităţile. Deşi a reţinut caracterul sezonier al cererii, care ar crea probleme de aprovizionare legate de constrângerile de capacitate, Comisia nu ar fi ţinut cont de faptul că o industrie care se caracterizează prin capacităţile sale excedentare trebuie să fie în măsură să utilizeze această capacitate pentru a onora comenzile clienţilor săi în cursul perioadelor de cerere ridicată.

152 Reclamantele concluzionează de aici că informaţiile de care dispunea Comisia nu susţineau concluziile acesteia potrivit cărora „majoritatea clienţilor au admis că piaţa deţinea capacităţi excedentare”. Reclamantele consideră că afirmaţia Comisiei potrivit căreia „cinci din şapte clienţi au indicat că piaţa nu [era] supusă constrângerilor de capacitate şi [avea] capacităţi de producţie excedentare” şi „alţi doi clienţi nu au luat poziţie” este eronată, întrucât reclamantele au declarat toate că piaţa era supusă constrângerilor de capacitate.

153 În primul rând, Comisia observă că reclamantele nu contestă existenţa capacităţilor excedentare ale concurenţilor părţilor la concentrare de cel puţin 19,5 % din producţia totală de pe piaţă şi de 41 % ţinând cont de estimările părţilor pentru producătorii care nu au răspuns la această întrebare.

154 În al doilea rând, Comisia consideră că argumentul reclamantelor este eronat în chiar concepția sa, o penurie de materii prime pe o piață riscând să afecteze toți furnizorii în același mod. Nu s-ar produce efecte anticoncurențiale decât dacă entitatea rezultată din concentrare ar obține un acces preferențial la materiile prime, care să îi permită astfel să limiteze accesul concurenților la acestea. Or, reclamantele nu ar susține acest lucru și nu ar exista nicio indicație în acest sens. Într-adevăr, ar rezulta dintr-un document preluat de pe internet de Comisie că doar 25 % din colofoniu servea producerii de rășini destinate cernelurilor tipografice. În consecință, în temeiul cotei sale de piață mondiale de [20-30] % pentru rășinile pe bază de colofoniu (considerentul 53 din decizia atacată), nu ar fi probabil ca entitatea rezultată din concentrare să cumpere decât între 5 și 10 % din producția mondială de colofoniu, ceea ce nu indică o putere de cumpărare ridicată.

155 În al treilea rând, investigația de piață nu ar permite să se presupună că o penurie de materii prime a constituit o barieră pentru majorarea producției. Deși Comisia nu a întrebat în mod specific concurenții părților la concentrare dacă se confruntaseră cu penurii în privința anumitor rășini pe bază de colofoniu, Comisia consideră că această informație ar fi fost menționată în răspunsurile lor la întrebările 39 și 40 din chestionarul pentru concurenți dacă aceștia ar fi considerat că penuriile erau un obstacol major pentru producția de rășini. Or, nu aceasta ar fi situația. Comisia subliniază, de asemenea, că singurul client care a ridicat problema penuriilor de materii prime în cadrul procedurii administrative este Siegwerk. Nici Flint și nici Sun nu ar fi menționat în cursul procedurii administrative o problemă pe care acum o consideră ca fiind un element-cheie în scopul evaluării concentrării. În plus, informațiile furnizate Comisiei privind [*confidențial*] ar indica dificultăți tehnice, respectiv măsuri de întreținere a reactoarelor. Acestea nu ar conține nicio referință la penuriile de materii prime.

156 În al patrulea rând, în legătură cu publicațiile la care se referă reclamantele, Comisia amintește că legalitatea actelor atacate trebuie să fie evaluată în funcție de elementele de fapt și de drept existente la data la care a fost adoptat actul. Aceasta consideră, de

asemenea, că o examinare atentă a acestor documente arată că niciunul dintre ele nu indică o penurie de materii prime care ar fi împiedicat creşterea producţiei de răşini pe bază de colofoniu.

157 În al cincilea rând, în legătură cu practica sa decizională anterioară, Comisia susţine că aceste cauze se refereau la fapte foarte diferite de cele în speţă şi că, prin urmare, această practică este lipsită de relevanţă în ceea ce priveşte prezenta cauză.

158 În ultimul rând, Comisia observă că Siegwerk a răspuns la întrebările 35 şi 39 din chestionarul pentru clienţi că a considerat „că exist[a] un anumit exces de capacitate pe piaţă".

159 Intervenientele precizează că preţul colofoniului fusese mult majorat la momentul concentrării din cauza unui recul temporar al ofertei în raport cu cererea, care a rezultat din combinaţia de stocuri iniţiale scăzute, de timp nefavorabil care a întârziat recolta de colofoniu şi de speculă, dar că era posibil să se procure colofoniu la preţul pieţei şi că preţurile au scăzut apoi din nou. Referindu-se la o reuniune cu Sun, care a avut loc după adoptarea deciziei atacate, intervenientele susţin că reclamantele cunoşteau acest fapt încă de la introducerea acţiunii.

160 În legătură cu două dintre publicaţiile la care s-au referit reclamantele, intervenientele explică faptul că declaraţiile care sunt conţinute în acestea nu sunt relevante, dat fiind că acestea nu prezintă nicio legătură cu producţia de răşini pe bază de colofoniu din Europa. Cea de a treia publicaţie ar indica faptul că Arez a întreprins în China lucrări de construcţii în cadrul unui proiect ce viza dublarea capacităţilor sale de producţie, ceea ce ar implica faptul că această întreprindere era convinsă că avea

accesul necesar la materiile prime. În plus, aceste publicații, precum și un acord de fabricare și de vânzare între Megara și Resinall ar fi exemple de noi intrări pe piață, care demonstrează că barierele la intrare și la expansiune erau reduse.

161 În sfârșit, niciun fapt nu ar susține concluzia potrivit căreia entitatea rezultată din concentrare ar putea obține un acces privilegiat la materiile prime. Din contră, în cadrul unei reuniuni din 7 aprilie 2006, Sun și-ar fi exprimat preocuparea în privința faptului că Hexion nu era integrată în amonte în sectorul colofoniului, spre deosebire de anumiți concurenți ai săi.

Aprecierea Tribunalului

162 Prin acest prim aspect al prezentului motiv, reclamantele formulează, în realitate, două critici, întemeiate, în primul rând, pe erori pe care le-ar fi săvârșit Comisia atunci când a concluzionat că existau capacități excedentare pe piață și, în al doilea rând, pe erori pe care aceasta le-ar fi comis neanalizând, în decizia atacată, nici disponibilitatea materiilor prime necesare pentru producția de rășini pe bază de colofoniu și nici efectele unei pretinse penurii a acestor materii prime asupra utilizării capacităților.

— Cu privire la prima critică, întemeiată pe erori referitoare la capacitățile existente pe piață

163 În prealabil, trebuie reamintit că, la considerentele 63-67 din decizia atacată, Comisia a estimat că piața se caracteriza prin capacități excedentare.

164 Trebuie, aşadar, examinat dacă a fost săvârşită de către Comisie o eroare manifestă de apreciere, considerând că existau capacităţi excedentare pe piaţă.

165 În primul rând, în legătură cu constrângerile generale şi sezoniere invocate, reiese din dosarul administrativ că reclamantele au indicat că existau pe piaţă constrângeri care limitau capacităţile de producţie, capacitatea furnizorilor era în mod potenţial în declin şi că Sun făcea în fiecare an mari eforturi pentru a asigura aprovizionarea de care avea nevoie, în special în timpul perioadei septembrie-decembrie, când cererea era, în mod sezonier, ridicată şi capacităţile producătorilor existenţi erau insuficiente (răspunsul lui Flint la întrebarea 40 şi al lui Sun la întrebarea 39 din chestionarul pentru clienţi). În plus, Sun a indicat, în observaţiile sale complementare, existenţa [*confidenţial*].

166 În această privinţă, trebuie reamintit că decizia atacată se întemeiază, la considerentele 62-65, în principal pe datele furnizate de concurenţii părţilor la concentrare, potrivit cărora existau capacităţi de producţie de rezervă de cel puţin 19,5 % din producţia totală de pe piaţă şi care ar putea atinge, potrivit estimărilor, 41 % (a se vedea punctul 25 de mai sus). Potrivit considerentului 65 din decizia atacată, în plus, cinci din cei şapte clienţi care au răspuns la chestionar au recunoscut că piaţa dispunea de capacităţi excedentare. În măsura în care reclamantele contestă acest fapt, Comisia trimite în mod întemeiat la răspunsurile Siegwerk la întrebările 35 şi 39 din chestionarul pentru clienţi, în care aceasta recunoaşte existenţa capacităţilor excedentare. Astfel, reiese din dosar că doar Flint şi Sun au indicat în mod clar, în cadrul procedurii administrative, că existau constrângeri de capacitate. Reiese, în plus, din observaţiile complementare ale Sun şi din răspunsul [*confidenţial*] că [*confidenţial*]. Într-adevăr, acestea indică [*confidenţial*].

167 Pe de altă parte, reiese, de asemenea, din corespondența prin e-mail prezentată de Sun că [*confidențial*]. Prin urmare, Comisia nu era obligată să explice mai mult cum [*confidențial*], nici să își verifice cu Sun afirmațiile în această privință. În plus, întrucât informațiile furnizate de [*confidențial*] cu privire la [*confidențial*] explicau în mod satisfăcător [*confidențial*], Tribunalul consideră că nu era obligația Comisiei să verifice acest element cu Sun.

168 În aceste împrejurări, Tribunalul consideră că nu era obligația Comisiei să coroboreze mai departe constatările expuse la considerentul 67 din decizia atacată și că aceasta nu a comis nicio eroare manifestă de apreciere considerând că existau capacități excedentare pe piață.

169 În al doilea rând, în legătură cu pretinsele constrângeri de capacitate ale concurenților reclamantelor, trebuie amintit că Flint a indicat că nu existau la ceilalți furnizori capacități disponibile suficiente, că era foarte dificil de obținut angajamente din partea furnizorilor privind volumele relevante de care avea nevoie, că principalul criteriu de care se ținea cont pentru încheierea unui contract de aprovizionare era capacitatea și că era obligată să includă entitatea rezultată din concentrare în portofoliul său de furnizori, întrucât ceilalți furnizori nu erau în măsură să îi procure cantitățile de care avea nevoie (răspunsuri la întrebările 12, 40, 43 și 45 din chestionarul pentru clienți). În plus, Sun a indicat că toți producătorii de rășini pe bază de colofoniu sunt, în acest moment, furnizori ai industriei de cerneluri și că nu există, în consecință, niciun furnizor alternativ disponibil pentru industria cernelurilor, că volumul impus era unul dintre criteriile pentru încheierea contractelor de aprovizionare, că nu existau furnizori capabili în prezent să răspundă cererilor sale și că toți marii cumpărători de rășini aveau strategii de aprovizionare multiple (răspunsuri la întrebările 12, 42 și 44 din chestionarul pentru clienți). În sfârșit, Siegwerk a indicat că nu existau furnizori alternativi pentru cei existenți în Europa (răspuns la întrebarea 12 din chestionarul pentru clienți).

170 În această privinţă, trebuie observat că, în speţă, singura întrebare relevantă este cea privind posibilitatea clienţilor părţilor la concentrare ca, datorită capacităţilor disponibile, să îşi orienteze comenzile, până atunci asigurate de aceştia din urmă, către alţi furnizori existenţi sau către potenţiali nou-veniţi pe piaţă. Reiese din răspunsurile la chestionarele pentru clienţi amintite la punctul precedent că doar Flint a indicat în mod clar, în cadrul procedurii administrative, existenţa dificultăţilor legate de volumele disponibile la concurenţii părţilor la concentrare. Or, Flint a exprimat, de asemenea, în privinţa dificultăţilor de a obţine de la furnizori angajamente asupra „cantităţilor relevante", că era posibil să obţină astfel de angajamente în cazul în care clientul era gata să plătească preţul („If we pay, we get!", răspuns la întrebarea 40 din chestionarul pentru clienţi). Astfel, pretinsele dificultăţi arătate par să fie mai degrabă legate de nivelul preţurilor solicitate de furnizori în funcţie de cerere decât de lipsa de capacitate.

171 În continuare, trebuie considerat că nu este necesar, pentru a descuraja eventualele comportamente anticoncurenţiale ale entităţii rezultate din concentrare, ca toţi clienţii săi să îşi poată adresa toate comenzile către alţi furnizori. Într-adevăr, posibilitatea pentru reclamante de a apela la alţi furnizori pentru o parte substanţială din cererea lor poate fi considerată ca o ameninţare cu pierderi suficient de importante pentru entitatea rezultată din concentrare, susceptibilă să o descurajeze să urmeze o asemenea strategie. În speţă, rezultă din strategia de aprovizionare multiplă care a fost evocată de Sun în cadrul procedurii administrative că se urmăreşte de către clienţi includerea mai multor producători în portofoliul lor de furnizori. Or, reiese din cotele de piaţă ale Arizona, ale Cray Valley şi ale Respol, precum şi din capacităţile lor de producţie şi din importantele capacităţi excedentare de care dispun, indicate la considerentele 51 şi 62-64 din decizia atacată şi necontestate de reclamante, că aceşti furnizori sunt capabili să furnizeze marile volume pe care le pot solicita reclamantele. Trebuie, de asemenea, amintit că furnizorii de dimensiune mai mică dispun, împreună, de o cotă de piaţă de aproximativ 21 % şi de capacităţi excedentare importante. Astfel, Tribunalul consideră că nu a fost săvârşită de către Comisie o eroare manifestă de apreciere atunci când a estimat, la considerentele 68 şi 71 din decizia

atacată, că ceilalți producători de pe piață au capacitatea care să le permită să contracareze un comportament anticoncurențial și să aprovizioneze marii clienți ai părților la concentrare.

172 În sfârșit, trebuie reamintit că doar Flint și Sun au susținut, în cadrul procedurii administrative, că existau constrângeri de capacitate, în timp ce ceilalți clienți, inclusiv Siegwerk, și concurenții părților la concentrare au recunoscut toți că existau capacități excedentare. Pentru aceste motive, Tribunalul consideră că nu a fost săvârșită de către Comisie o eroare manifestă de evaluare atunci când a estimat că nu existau la concurenții reclamantei constrângeri de capacitate care puteau împiedica acești clienți să apeleze la alți furnizori pentru o parte suficient de importantă din comenzile lor.

173 Având în vedere cele anterioare, Tribunalul apreciază că în mod întemeiat Comisia a considerat că existau capacități excedentare pe piață. În consecință, această critică trebuie să fie respinsă.

— Cu privire la a doua critică, întemeiată pe erori privind disponibilitatea materiilor prime

174 În prealabil, trebuie reamintit că, la punctul 67 din decizia atacată, Comisia a constatat, în cursul ultimilor ani ce precedă concentrarea, o creștere a prețurilor materiilor prime care constituie elemente esențiale ale producției de rășini pe bază de colofoniu, precum petrolul brut, rășină de colofoniu și rășina de ulei de tal, prețul tonei de rășină de colofoniu ajungând de la 500 USD în ianuarie 2004 la aproximativ 1 250 USD la data deciziei atacate.

175 Trebuie, aşadar, să se verifice dacă Comisia a săvârşit o eroare manifestă de apreciere neanalizând, în decizia atacată, disponibilitatea materiilor prime necesare pentru producţia de răşini pe bază de colofoniu şi nici efectele unei pretinse penurii de materii prime asupra utilizării capacităţilor.

176 În primul rând, în legătură cu indicaţiile privind existenţa unei penurii de materii prime, trebuie arătat că Siegwerk a arătat, răspunzând la întrebările 36 şi 39 din chestionarul pentru clienţi, că nivelul ridicat al preţurilor şi disponibilitatea materiilor prime sunt un obstacol major pentru intrarea pe piaţă în acest moment şi că surveniseră grave probleme de aprovizionare într-un trecut recent din cauza indisponibilităţii materiilor prime. Ca răspuns la întrebarea 15 din chestionarul pentru clienţi, Siegwerk a indicat, în plus, că în februarie 2006 Arizona încetase să îi mai furnizeze cea mai mare parte a răşinilor fenolice modificate, deoarece aceasta din urmă îşi întrerupsese producţia din cauza unei disponibilităţi reduse persistente a două materii prime indispensabile, răşina brută de ulei de tal şi răşina de colofoniu. În plus, s-a amintit deja că decizia atacată ţinea cont, la considerentul 67, de o creştere considerabilă de preţuri ale materiilor prime în cursul ultimilor ani şi până la adoptarea deciziei atacate. În sfârşit, intervenientele recunosc că a avut loc un recul temporar al ofertei în raport cu cererea, rezultând dintr-o combinaţie de diferiţi factori.

177 Totuşi, Comisia subliniază în mod întemeiat că Siegwerk este singurul dintre cei 10 clienţi care au răspuns la chestionarul pentru clienţi care a indicat probleme legate de disponibilitatea materiilor prime. Niciun alt client, nici măcar Flint şi Sun, nu a invocat, în cursul procedurii administrative, asemenea dificultăţi. La fel, niciunul dintre cei treisprezece concurenţi ai părţilor la concentrare care au răspuns la chestionarul pentru concurenţi nu a avansat asemenea probleme referitoare la răşina brută de ulei de tal sau la răşina de colofoniu, deşi Comisia formulase întrebări privind utilizarea capacităţilor pentru producţia de răşini hibride (care se compun din răşini de hidrocarburi şi din răşini pe bază de ulei de tal sau de răşină de colofoniu) şi referitoare la dificultăţile la intrarea, în special, pe piaţa răşinilor pe bază de colofoniu (întrebările 39 şi 40 din chestionarul pentru concurenţi). Într-adevăr, singura

indicație în acest sens emană de la Cray Valley, care a afirmat că „accesul limitat la materiile prime puțin costisitoare (în particular la hidrocarburi)" era un obstacol pentru noii veniți de pe piață. În particular, Arizona nu a menționat nicio dificultate în această privință. Or, producătorii de rășini pe bază de colofoniu sunt cel mai bine plasați pentru a detecta problemele de aprovizionare privind materiile prime. În plus, intervenientele subliniază, de asemenea, că, în ciuda unui recul temporar pronunțat al ofertei în raport cu cererea, era totuși posibil să se procure rășina de colofoniu la prețul pieței.

178 În lumina celor de mai sus, Tribunalul consideră că, având în vedere indicațiile izolate ale Siegwerk, deși toți producătorii ar fi trebuit să întâlnească aceleași dificultăți, Comisia nu a săvârșit o eroare manifestă de apreciere neexaminând disponibilitatea materiilor prime în decizia atacată.

179 În al doilea rând, în legătură cu documentele disponibile pe internet la care se referă reclamantele, pe de o parte, trebuie arătat că acestea nu pot fi luate în considerare ca probe ale existenței pretinsei penurii de materii prime, niciunul dintre aceste documente nefiind prezentat Comisiei în cursul procedurii administrative. În plus, anunțul acordului între Megara și Resinall, precum și raportul cu privire la rășini au fost publicate după adoptarea deciziei atacate, în timp ce declarația DRT nu este datată.

180 Pe de altă parte, în măsura în care reclamantele înțeleg să se întemeieze pe aceste documente pentru a demonstra pretinsa notorietate, la momentul adoptării deciziei atacate, a penuriei de rășină brută de ulei de tal și de rășină de colofoniu, trebuie observat că anunțul Resinal nu precizează materiile prime afectate de penuria invocată, nici originea sa, și că intervenientele au arătat, fără a fi contrazise de reclamante, că Resinal nu vindea rășini pe bază de colofoniu în Europa la momentul adoptării deciziei atacate și al anunțului. În plus, declarația DRT se referă la derivații terpenici

şi intervenientele au susţinut, fără a fi contrazise de reclamante, că ceea ce este valabil pentru derivaţii terpenici nu este în mod necesar valabil pentru răşinile pe bază de colofoniu. Pe de altă parte, în măsura în care această declaraţie se referă la răşina de colofoniu, trebuie observat că nu reiese cu claritate din această declaraţie că aceasta ţine cont de o creştere a producţiei sau a preţului şi chiar şi o indicaţie privind creşterea preţului nu demonstrează în mod obligatoriu existenţa unei penurii. În sfârşit, reiese din raportul cu privire la răşini că acesta nu se referă în mod specific la răşina brută de ulei de tal şi la răşina de colofoniu, ci la toate materiile prime şi în special la hidrocarburi, că indică în mod general existenţa dificultăţilor în 2005, dar a unei stabilităţi în aprovizionare în 2006 şi că dificultăţile din 2005 erau, mai degrabă, legate de creşterile de preţuri şi de volatilitatea lor decât de indisponibilitatea celor două materii prime în cauză. Într-adevăr, singura referinţă la o lipsă a celor două materii prime priveşte în mod precis anul 2005 şi explică această penurie, precum şi costurile mai ridicate în special prin costurile mai ridicate ale energiei. Prin urmare, trebuie considerat că aceste documente nu stabilesc că o penurie de răşini brute de ulei de tal şi de răşină de colofoniu era notorie la momentul adoptării deciziei atacate şi că era obligaţia Comisiei, din această cauză, să facă investigaţii cu privire la această întrebare.

181 Pentru aceste motive, Tribunalul consideră că documentele disponibile pe internet la care se referă reclamantele nu demonstrează săvârşirea de către Comisie a unei erori manifeste de apreciere atunci când nu a examinat disponibilitatea materiilor prime în decizia atacată.

182 În al treilea rând, în legătură cu susţinerea potrivit căreia pretinsa penurie de materii prime ar împiedica concurenţii să îşi majoreze producţia şi ar constitui o barieră la intrarea şi la expansiunea pe piaţă, Comisia observă în mod întemeiat că reclamantele nu au explicat cum ar putea să rezulte efecte anticoncurenţiale dintr-o penurie de materii prime care ar părea să afecteze toţi furnizorii în acelaşi mod. În această privinţă, trebuie arătat că Siegwerk a declarat, ca răspuns la întrebarea 12 din chestionarul pentru clienţi, că volumul cel mai important de colofoniu era produs în China şi că, dacă colofoniul chinez s-ar fi scumpit, toţi furnizorii la nivel mondial ar fi fost

confruntați cu aceeași problemă. Într-adevăr, dacă rășina de colofoniu nu este disponibilă, niciun producător, nici chiar entitatea rezultată din concentrare, nu poate produce rășini pe bază de colofoniu pornind de la rășina de colofoniu. Pe de altă parte, dacă aceasta este disponibilă, orice producător poate să o procure în măsura în care este pregătit să plătească prețul (a se vedea punctul 170 de mai sus).

183 Astfel, după cum arată Comisia, doar un acces preferențial al părților la concentrare în raport cu concurenții lor ar putea avea efecte asupra concurenței. Or, reclamantele nu pretind că părțile la concentrare dispun de acest acces. Reclamantele se limitează să arate că entitatea rezultată din concentrare poate, ținând cont de dimensiunea sa, de infrastructura și de experiența sa, să dobândească un grad ridicat de control sau de influență asupra aprovizionării cu rășină de colofoniu. Totuși, Comisia a arătat, fără a fi contrazisă de reclamante, că entitatea rezultată din concentrare nu va cumpăra decât 5-10 % din producția mondială de rășină de colofoniu (a se vedea punctul 154 de mai sus).

184 Pentru aceste motive, Tribunalul consideră că argumentele reclamantelor potrivit cărora, pe de o parte, penuriile de materii prime ar împiedica majorarea producției de către concurenți și ar fi o barieră la intrarea și la expansiunea pe piață și, pe de altă parte, entitatea rezultată din concentrare ar deține o mare putere de cumpărare nu sunt dovedite în mod satisfăcător.

185 În al patrulea rând, în legătură cu referințele la orientări și la practica decizională anterioară a Comisiei, este suficient să fie reamintit că fiecare cauză trebuie evaluată în funcție de propriile împrejurări de fapt și că rezultă din cele anterioare că elementele avansate de reclamante nu au demonstrat că era obligația Comisiei, în speță, să analizeze în decizia atacată disponibilitatea materiilor prime și efectul pretinsei lipse a acestora asupra utilizării capacităților.

186 Având în vedere cele anterioare, Tribunalul consideră că reclamantele nu au stabilit că a fost săvârşită de către Comisie o eroare manifestă de apreciere prin neexaminarea, în decizia atacată, a disponibilităţii materiilor prime şi nici a efectelor unei pretinse penurii a acestor materii prime asupra utilizării capacităţilor. În consecinţă, această critică trebuie să fie respinsă.

187 Rezultă de aici că acest aspect trebuie să fie respins.

b) Cu privire la al doilea aspect, întemeiat pe erori privind natura şi întinderea integrării verticale a clienţilor entităţii rezultate din concentrare

Argumentele părţilor

188 Reclamantele susţin că nu au fost examinate de către Comisie natura şi întinderea integrării verticale a clienţilor. Observând, la considerentul 69 din decizia atacată, că întreprinderi precum Siegwerk şi Flint, care dispun „de o producţie internă de răşini pe bază de colofoniu [, …] îşi disciplinează cu succes furnizorii", Comisia s-a întemeiat pe cifre privind capacităţile de producţie ce rezultă din estimările făcute de părţile la concentrare fără să adreseze reclamantelor întrebări cu privire la natura producţiei lor. Producţia internă în cauză nu ar acoperi decât un tip particular de răşină pe bază de colofoniu care nu poate fi utilizat decât pentru a produce o gamă limitată de cerneluri tipografice. În plus, în loc de 25 000 t şi 12 000 t, Flint şi Siegwerk nu ar produce, în realitate, decât, respectiv, [*confidenţial*] t. O investigaţie serioasă, căutând să coroboreze aceste cifre, ar fi arătat că această producţie nu este susceptibilă să constituie o presiune asupra părţilor la concentrare, întrucât reclamantele

rămân dependente de aprovizionările externe. Comisia ar fi omis să verifice dacă informațiile de care dispuneau erau fiabile, relevante și obiective. Din moment ce două reclamante exprimaseră în observațiile lor îndoieli serioase cu privire la operațiunea de concentrare, subliniind presiunile concurențiale care ar rezulta din concentrare, ar fi surprinzător că nu au fost reexaminate de către Comisie datele furnizate de către părțile la concentrare.

189 Comisia a observat că reclamantele nu neagă faptul că Flint și Siegwerk au producții interne importante și consideră că diferența dintre estimările citate în decizia atacată și cifrele oferite de reclamante este minoră. Argumentul prezentat de reclamante potrivit căruia producția internă nu poate fi utilizată decât pentru o gamă limitată de cerneluri tipografice ar trebui să fie respinsă ca insuficient motivată, producătorii de rășini pe bază de colofoniu destinate cernelurilor tipografice fiind, în general, capabili să producă o gamă completă. În orice caz, argumentele avansate de reclamante nu ar pune sub semnul întrebării aprecierea, expusă la considerentul 69 din decizia atacată, potrivit căreia ar exista o amenințare de integrare verticală din partea clienților.

190 Intervenientele semnalează că, potrivit cifrelor oferite de Flint și Siegwerk, capacitatea combinată a acestora este de [*confidențial*] t, volum semnificativ comparat cu cel de 35 000 t, care corespundea capacității Hexion înainte de concentrare. În plus, Comisia ar fi știut, prin intermediul formularului de notificare a concentrării, că Flint și Siegwerk nu produceau decât rezinați. Având în vedere ușurința de substituire a aprovizionărilor, Flint și Siegwerk și-ar putea utiliza capacitățile de producție internă pentru a-și disciplina furnizorii, pe de o parte, amenințând că nu vor mai efectua comenzi de rășini destinate heliogravurii și cernelurilor offset, precum și, pe de altă parte, eliberând capacitățile de producție de care dispun alți furnizori cu scopul de a le permite să producă alte tipuri de rășini destinate pieței cernelurilor tipografice. În sfârșit, reclamantele ar fi perfect conștiente de puterea lor de a amenința cu integrarea verticală, Sun amenințând că va face acest lucru în cadrul unei întâlniri cu Hexion la 5 mai 2006.

Aprecierea Tribunalului

191 În prealabil, trebuie reamintit că, în cadrul examinării puterii compensatorii a clienților părților la concentrare, Comisia a observat, la considerentul 69 din decizia atacată, că, potrivit estimărilor părților, trei clienți importanți dispuneau de o capacitate de producție internă semnificativă: Flint și Siegwerk, care au o capacitate de producție estimată la aproximativ 25 000 t, respectiv 12 000 t, și Huber, care a achiziționat recent Micro Inks și și-a informat furnizorii că urma să înceapă să își transfere achizițiile către filiala sa.

192 Trebuie, așadar, examinat dacă au fost comise erori de către Comisie în ceea ce privește integrarea verticală a Flint și Siegwerk, care ar putea afecta concluzia Comisiei cu privire la existența unei puteri compensatorii a clienților părților la concentrare.

193 În primul rând, în ceea ce privește diferența între cantitățile de producție menționate în decizia atacată și cifrele prezentate de reclamante, trebuie constatat că această diferență este minimă. Chiar pe baza cifrelor avansate de reclamante, producția combinată a Flint și Siegwerk reprezenta mai mult de [*confidențial*] % din capacitatea de producție a Hexion înainte de concentrare. Din aceste motive, trebuie considerat că diferența indicată de reclamante este fără efect asupra evaluării puterii compensatorii efectuate de Comisie și care figurează la considerentul 69 din decizia atacată.

194 În al doilea rând, în legătură cu argumentul potrivit căruia producția Flint și Siegwerk ar fi limitată la anumite rășini și că, prin urmare, acestea depind de furnizorii de pe piață, intervenientele indică faptul că o producție internă, chiar limitată la anumite rășini pe bază de colofoniu, le-ar permite să exercite o presiune asupra furnizorilor. În orice caz, Comisia susține în mod întemeiat că eventualele limitări ale producției interne a Flint și Siegwerk nu aduc atingere esenței raționamentului său expus la considerentul 69 din decizia atacată. Într-adevăr, aceasta utilizează exemplele societăților Flint, Siegwerk și Huber pentru a demonstra că puterea compensatorie a clienților părților la concentrare este întărită de realitatea amenințării unei integrări verticale. Din aceste motive, trebuie considerat că, faptul că eventualele limitări ale producției Flint și Siegwerk nu au fost menționate de către Comisie la considerentul 69 din decizia atacată, nu are efect asupra evaluării puterii compensatorii efectuate de Comisie.

195 În sfârșit, rezultă din cele anterioare că nu a fost săvârșită de către Comisie o eroare vădită de apreciere atunci când a considerat că, în circumstanțele cauzei, nu se impunea o verificare cu Siegwerk și Flint a datelor referitoare la producție.

196 Având în vedere cele anterioare, reclamantele nu au stabilit că a fost săvârșită de către Comisie o eroare manifestă de apreciere atunci când a considerat că există o putere compensatorie a clienților părților la concentrare sau, în privința amenințării integrării verticale a Flint și Siegwerk, o eroare de fapt care ar fi susceptibilă să afecteze această concluzie.

197 Prin urmare, acest aspect al motivului trebuie să fie respins.

c) Cu privire la al treilea aspect, întemeiat pe erori privind impactul importantelor creşteri de preţuri ale materiilor prime

Argumentele părţilor

198 Potrivit reclamantelor, Comisia nu a procedat la o investigare adecvată a impactului asupra concurenţei a creşterii preţului răşinii de colofoniu de la 500 la 1 250 USD pe tonă în cursul celor 29 de luni care au precedat operaţiunea de concentrare. Sun ar fi informat Comisia cu privire la creşterea accentuată a preţurilor răşinilor pe bază de colofoniu, şi în special a creşterilor de preţ impuse de părţile la concentrare între februarie 2005 şi 15 mai 2006. Or, Comisia nu ar fi examinat impactul asupra producătorilor şi cumpărătorilor de răşini pe bază de colofoniu al acestor creşteri de preţ, asociate unei cereri în creştere, în timp ce, în alte cauze, aceasta a considerat că „posibilitatea de creştere […] a preţurilor […] constitui[a] cea mai bună dovadă că nu exista[se] suficientă concurenţă în trecut şi că aceasta [ar] fi, fără îndoială, şi mai redusă după concentrare, pentru a limita în mod semnificativ puterea" entităţii rezultate din concentrare (a se vedea Decizia Nestlé/Perrier) şi că majorările de preţ „contraziceau argumentul potrivit căruia preţurile erau limitate de existenţa capacităţilor excedentare" [Decizia 2002/244/CE a Comisiei din 14 martie 2000 de declarare a unei concentrări drept compatibilă cu piaţa comună şi cu Acordul SEE (cauza COMP/M.1663 — Alcan/Alusuisse) (JO 2002, L 90, p. 1, denumită în continuare „Decizia Alcan/Alusuisse")].

199 Comisia observă că reclamantele nu explică de ce ar fi necesară o investigaţie detaliată asupra creşterilor de preţuri ale materiilor prime ce afectează toţi producătorii produselor în cauză. Comisia susţine că aceste creşteri de preţ nu au nicio legătură cu prezenta concentrare şi că aceasta din urmă nu este cauza creşterilor de preţ. Într-adevăr, întrucât preţurile materiilor prime necesare pentru a produce răşini pe bază de colofoniu au crescut în mod considerabil în cursul ultimilor ani, preţurile răşinilor pe bază de colofoniu le-au urmat.

200 Intervenientele subliniază, de asemenea, că nu s-a arătat în cerere în ce mod creșterile prețului materiilor prime pot avea o legătură cu concentrarea notificată. În plus, intervenientele consideră că faptele cauzei care au condus la Deciziile Alcan/Alusuisse și Nestlé/Perrier nu sunt comparabile cu cele din prezenta cauză. În sfârșit, reclamantele arată că dovezile privind creșterile de preț furnizate de Sun au fost examinate la considerentele 66 și 67 din decizia atacată.

Aprecierea Tribunalului

201 În prealabil, trebuie reamintit că, la considerentul 66 din decizia atacată, Comisia a constatat că Akzo și Hexion au majorat, în trecut, prețurile rășinilor pe bază de colofoniu. Aceasta a arătat, la considerentul 67 din decizia atacată, că aceste majorări din cursul ultimilor ani anteriori concentrării erau datorate unei creșteri de prețuri ale materiilor prime, care constituie elemente esențiale ale producției de rășini pe bază de colofoniu, precum petrolul brut, rășina de colofoniu și rășina de ulei de tal, prețul tonei de rășină de colofoniu crescând de la 500 USD în ianuarie 2004 la aproximativ 1 250 USD la data deciziei atacate.

202 Trebuie, așadar, să se verifice dacă a fost săvârșită de către Comisie o eroare manifestă de apreciere atunci când nu a procedat în decizia atacată, după cum susțin reclamantele, la o analiză a impactului asupra producătorilor și cumpărătorilor de rășini pe bază de colofoniu al creșterii prețurilor, pe de o parte, ale rășinilor pe bază de colofoniu, în special ale celor impuse de părțile la concentrare și, pe de altă parte, ale materiilor prime.

203 În primul rând, în legătură cu creşterea preţurilor răşinilor pe bază de colofoniu, a fost deja reamintit la punctul 201 de mai sus că decizia atacată explică la considerentul 67 că motivarea acestora se datorează majorării preţului materiilor prime. Reclamantele nu contestă această explicaţie. Rezultă că, pe baza acestor elemente, nu poate fi reproşat Comisiei că a considerat, în speţă, că, în mod contrar aprecierii circumstanţelor cauzelor care au condus la Deciziile Alcan/Alusuisse şi Nestlé/Perrier, creşterile de preţ nu indicau o concurenţă insuficientă şi o putere de piaţă. Reclamantele nepropunând nicio altă explicaţie în sprijinul pretinsei relevanţe a acestor creşteri generale de preţuri, care afectează, *a priori*, toţi clienţii în acelaşi mod, pentru evaluarea efectelor anticoncurenţiale ale concentrării, acestea nu au stabilit săvârşirea de către Comisie a unei erori manifeste de apreciere prin neexaminarea impactului acestor creşteri de preţ asupra cumpărătorilor de răşini pe bază de colofoniu.

204 În al doilea rând, în legătură cu preţurile materiilor prime, se precizează la considerentul 67 din decizia atacată că, în parte, această creştere se datorează unei majorări a preţului petrolului brut. Pe de altă parte, trebuie reamintit că Siegwerk a indicat că nu se contestă că aceste creşteri afectau toţi producătorii produselor în cauză în acelaşi mod (a se vedea punctul 181 de mai sus). Prin urmare, nu trebuie să se considere că aceste creşteri generale de preţuri ale materiilor prime ridică probleme concurenţiale (a se vedea punctele 181-183 de mai sus). Or, reclamantele nu au prezentat motive specifice care ar explica de ce Comisia ar fi trebuit să investigheze impactul majorării preţurilor materiilor prime asupra producătorilor şi cumpărătorilor de răşini pe bază de colofoniu.

205 Rezultă din cele anterioare că reclamantele nu au stabilit că ar fi fost săvârşită de către Comisie o eroare manifestă de apreciere prin neanalizarea impactului creşterilor de preţuri asupra producătorilor şi cumpărătorilor de răşini pe bază de colofoniu. Prin urmare, acest aspect al motivului trebuie să fie respins.

d) Cu privire la al patrulea aspect, întemeiat pe erori privind puterea de cumpărare compensatorie

Argumentele părților

206 Reclamantele susțin că argumentele privind problema puterii de cumpărare compensatorii nu au fost examinate în mod corect de către Comisie. Nu ar fi suficient să se demonstreze că cererea de pe piață este concentrată sau că aprovizionarea clienților este realizată de la mai mulți furnizori. Comisia ar fi trebuit să se concentreze asupra capacității cumpărătorilor de a lua măsuri cu scopul de a împiedica orice tentativă din partea furnizorilor de a majora prețurile. Având în vedere elementele de probă ce figurează în dosarul său, care contraziceau argumentul Comisiei întemeiat pe puterea de cumpărare compensatorie, ar fi revenit Comisiei sarcina de a efectua o analiză mai detaliată, extinsă asupra structurii industriei și a altor factori ai dinamicii acesteia, precum și a strategiilor precise pe care le puteau adopta cumpărătorii din acest sector pentru a preveni orice creștere de preț în urma concentrării [Decizia 1999/641/CE a Comisiei din 25 noiembrie 1998 de declarare a unei concentrări drept compatibilă cu piața comună și cu funcționarea Acordului SEE (cauza IV/M.1225 — Enso/Stora) (JO L 254, p. 9, denumită în continuare „Decizia Enso/Stora")]. Decizia atacată nu s-ar pronunța în același timp cu privire la toate aceste întrebări, Comisia limitându-se să susțină că puternica dependență a părților la concentrare în privința câtorva mari clienți ar contracara orice comportament anticoncurențial, deși reclamantele au subliniat că piața nu se caracteriza prin existența unei puteri de cumpărare și au menționat că, din cauză că se aprovizionau de la cele două întreprinderi părți la concentrare, erau deosebit de vulnerabile la cele impuse de acestea. Reclamantele ar fi indicat, în observațiile lor prezentate Comisiei, că era vorba de o piață a vânzătorilor și că acestea nu puteau să exercite asupra furnizorilor din acest sector o putere de negociere importantă din cauza absenței furnizorilor alternativi și a constrângerilor tehnice. În lumina acestor observații, Comisia ar fi fost obligată să își motiveze concluziile, ceea ce nu a făcut, după cum nici nu s-a aplecat în decizia atacată asupra argumentelor dezvoltate de reclamante.

207 Comisia subliniază că reclamantele nu contestă că cererea de pe piaţă este foarte concentrată şi aminteşte că primii cinci producători de cerneluri reprezintă aproximativ [80-90] % din veniturile Hexion şi [90-100] % din cele ale Akzo. Comisia observă, de asemenea, că oferta este mai puţin concentrată, vânzările entităţii rezultate din concentrare către reclamante reprezentând [*confidenţial*] % din vânzările totale ale Hexion şi [*confidenţial*] % din cele ale Akzo, dar numai [*confidenţial*] % din totalul cerinţelor lui Sun. Ar rezulta de aici că părţile la concentrare sunt mult mai dependente de reclamante decât reciproc. Cumpărătorii ar dispune, în plus, de un număr important de furnizori alternativi credibili, de o producţie proprie şi de posibilitatea de a se integra vertical. În aceste împrejurări, Comisia consideră că este justificată constatarea din decizia atacată potrivit căreia puternica dependenţă a părţilor la concentrare faţă de câţiva mari clienţi constituie o constrângere asupra unui eventual comportament anticoncurenţial al entităţii rezultate din concentrare.

208 Intervenientele consideră că problema puterii de cumpărare a fost analizată cu grijă de Comisie în decizia atacată. Decizia Enso/Stora nu ar stabili o politică pe care Comisia ar fi obligată să o urmeze şi faptele acestei cauze nu sunt suficient de similare pentru a arăta că o analiză detaliată echivalentă ar fi relevantă în prezenta cauză. Răspunsurile la întrebările la care se refereau reclamantele nu sunt lipsite de ambiguitate, nu contrazic faptele arătate şi analizate de Comisie şi nu sunt susţinute suficient.

Aprecierea Tribunalului

209 Trebuie să se examineze dacă a fost săvârşită de către Comisie o eroare manifestă de apreciere atunci când şi-a limitat analiza puterii compensatorii la elementele arătate în decizia atacată.

210 În primul rând, trebuie arătat că punctele 64 și 65 din orientări prevăd că nici chiar societățile cu cote de piață ridicate nu sunt capabile, după concentrare, să creeze obstacole semnificative în calea concurenței efective, în cazul în care clienții lor dețin o putere de cumpărare compensatorie. Aceasta trebuie privită ca o putere de negociere deținută de cumpărător față de vânzător, în cadrul negocierilor comerciale, datorită dimensiunii sale, relevanței sale comerciale pentru vânzător, precum și capacității sale de a amenința în mod plauzibil cu recurgerea la surse alternative de aprovizionare, într-un interval de timp rezonabil, sau cu deprecierea calității sau a condițiilor de vânzare, în situația în care furnizorul ar decide majorarea prețurilor. Aceasta ar fi situația, de asemenea, în cazul în care cumpărătorul ar putea amenința în mod plauzibil cu integrarea verticală pe piața din amonte sau cu susținerea expansiunii sau a intrării concurenților pe piața din amonte. În sfârșit, acest tip de putere de cumpărare compensatorie va fi mai des întâlnit la clienții mari și complecși decât la societățile mici, într-o industrie dispersată.

211 Apoi, în legătură cu indicațiile oferite de reclamantele înseși, Flint a declarat că, după cunoștința sa, nu exista nicio putere de negociere a cumpărătorilor de rășini pe bază de colofoniu (răspunsul la întrebarea 40 din chestionarul pentru clienți). Siegwerk a considerat că era vorba despre o piață a vânzătorilor și nu despre o piață a cumpărătorilor (răspunsul la întrebarea 40 din chestionarul pentru clienți). Sun a observat că, după părerea sa, cumpărătorii nu puteau exercita o putere de negociere susținută asupra furnizorilor din sector din cauza existenței unui număr foarte limitat de furnizori, asociată cu dificultatea pentru cumpărători de a schimba rapid sursa de aprovizionare sau de a utiliza produse chimice alternative (răspunsul la întrebarea 40 din chestionarul pentru clienți).

212 Astfel, doar Sun a avansat motive care justifică absența unei puteri compensatorii, și anume numărul foarte limitat de furnizori și dificultățile întâlnite pentru a apela la alți furnizori. Or, s-a arătat deja că reclamantele nu au dovedit în mod suficient aceste afirmații (a se vedea punctele 84 și următoarele și 94 și următoarele de mai

sus). Acest lucru este adevărat şi pentru argumentele privind o lipsă a cantităţilor necesare şi o capacitate în declin a furnizorilor, care au fost avansate, potrivit reclamantelor, de către Flint în acest context (a se vedea punctele 73 şi următoarele de mai sus).

213 În legătură cu argumentul potrivit căruia Comisia ar fi trebuit să examineze capacităţile clienţilor de a lua măsuri împotriva oricărei tentative din partea furnizorilor de a majora preţurile, iar Comisiei îi revenea sarcina de a realiza o analiză mai detaliată, extinsă asupra structurii industriei şi a altor factori ai dinamicii acesteia, precum şi asupra strategiilor precise care puteau fi adoptate de cumpărătorii din sector pentru a preveni orice majorare de preţ în urma concentrării, trebuie reamintit, în primul rând, că decizia atacată se întemeiază în această privinţă pe existenţa unei producţii interne a anumitor clienţi, care le permite să disciplineze furnizorii într-o anumită măsură. În al doilea rând, aceasta subliniază posibilitatea clienţilor de a se aproviziona de la alţi furnizori de dimensiune mică şi mare, care dispun de importante capacităţi excedentare şi sunt în măsură să producă toată gama de răşini pe bază de colofoniu. În al treilea rând, aceasta observă că cererea se concentrează asupra unui număr foarte limitat de mari clienţi, ceea ce conferă acestor clienţi, în special în privinţa elementelor deja enunţate, o importantă putere de negociere. În al patrulea rând, aceasta subliniază existenţa ameninţării credibile a unei integrări verticale, care permite, de asemenea, acestor clienţi să îşi disciplineze furnizorii (a se vedea punctul 28 de mai sus).

214 În plus, aceste consideraţii din decizia atacată corespund, în esenţă, elementelor relevante pentru evaluarea puterii de cumpărare compensatorii, care sunt enunţate la punctele 64 şi 65 din orientări (a se vedea punctul 210 de mai sus). Într-adevăr, decizia atacată pune în evidenţă gradul ridicat de dependenţă a furnizorilor faţă de câţiva mari clienţi. Tribunalul consideră, în această privinţă, că nu este necesar pentru asemenea clienţi, pentru a contracara un comportament anticoncurenţial al entităţii rezultate din concentrare, să abandoneze în întregime furnizorul în cauză. Într-adevăr, posibilitatea reclamantelor de a apela pentru o parte substanţială din

cererea lor la alți furnizori poate fi considerată o amenințare cu pierderi suficient de importante pentru entitatea rezultată din concentrare, susceptibilă să o descurajeze să urmeze o asemenea strategie (a se vedea punctul 171 de mai sus).

215 În speță, trebuie arătat că reclamantele figurează, în privința rășinilor pe bază de colofoniu destinate aplicațiilor în sectorul cernelurilor tipografice, printre cei mai mari clienți ai părților la concentrare. În consecință, apelarea chiar și pentru o parte din comenzile lor la alți furnizori ar reprezenta o parte importantă a producției entității rezultate din concentrare. Trebuie reamintit, între altele, că Tribunalul a hotărât deja că nu a fost săvârșită de către Comisie o eroare manifestă de apreciere atunci când a estimat, la considerentele 68 și 71 din decizia atacată, că ceilalți producători de pe piață au capacitatea care să le permită să contracareze un comportament anticoncurențial și să aprovizioneze marii clienți ai părților la concentrare (a se vedea punctele 170-172 de mai sus) și că reclamantele nu au stabilit dificultățile considerabile în schimbarea furnizorilor pe care le invocă în privința necesității de a califica rășinile pe bază de colofoniu și care ar pune clienții în incapacitatea de a amenința în mod plauzibil cu recurgerea, într-un interval de timp rezonabil, la surse alternative de aprovizionare, în situația în care entitatea rezultată din concentrare ar decide majorarea prețurilor (a se vedea punctele 96-99 de mai sus).

216 Pe de altă parte, dacă împrejurările de fapt ale cauzei care au condus la Decizia Enso/Stora este posibil să fi necesitat, din cauza unei structuri a pieței excepționale, analize detaliate ale structurii industriei și a strategiilor pe care le puteau adopta cumpărătorii cu scopul de a contracara orice creștere de preț în urma concentrării, rezultă din cele anterioare că nu aceeași este situația în prezenta cauză. Într-adevăr, având în vedere constatările efectuate mai sus, Tribunalul consideră că nu se poate impune Comisiei, în împrejurările de față, să realizeze o examinare mai detaliată a puterii compensatorii a clienților părților la concentrare.

217 Având în vedere cele anterioare, acest aspect trebuie să fie respins.

e) Cu privire la pretinsele insuficienţe de motivare

218 În măsura în care reclamantele consideră că evaluarea de către Comisie a capacităţilor excedentare disponibile la concurenţii părţilor la concentrare nu este suficient motivată, în special deoarece Comisia nu a examinat în decizia atacată disponibilitatea materiilor prime necesare pentru producţia de răşini pe bază de colofoniu şi nici efectele unei pretinse penurii a acestor materii prime asupra utilizării capacităţilor şi că aceasta ar fi ignorat sau respins probele furnizate de reclamante fără a motiva respingerea, trebuie arătat că reiese din considerentele de la punctele 165-185 de mai sus că motivarea dată de Comisie concluziei sale potrivit căreia existau capacităţi excedentare pe piaţă a fost suficientă. Într-adevăr, considerentele 62-67 din decizia atacată arată, în mod clar şi neechivoc, raţionamentul Comisiei în această privinţă şi au permis Tribunalului să îşi exercite controlul, precum şi persoanelor interesate să îşi apere drepturile.

219 În sfârşit, rezultă, de asemenea, din constatările de la punctele 213 şi 214 de mai sus că a fost motivată în mod suficient de către Comisie concluzia acesteia cu privire la puterea de cumpărare compensatorie a clienţilor părţilor la concentrare. Într-adevăr, considerentele 69-71 din decizia atacată arată, în mod clar şi neechivoc, raţionamentul Comisiei în această privinţă şi au permis Tribunalului să îşi exercite controlul, precum şi persoanelor interesate să îşi apere drepturile.

220 Rezultă că argumentele întemeiate pe pretinsele insuficienţe de motivare trebuie să fie respinse.

221 Rezultă din cele anterioare că al doilea motiv trebuie să fie respins.

222 În aceste condiții, acțiunea trebuie să fie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

223 În temeiul articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamantele au căzut în pretenții, se impune obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecată, conform cererilor Comisiei, precum și ale intervenientelor.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) **Obligă Sun Chemical Group BV, Siegwerk Druckfarben AG şi Flint Group Germany GmbH la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum şi a celor efectuate de Comisie şi de interveniente.**

Pirrung Forwood Papasavvas

Pronunţată astfel în şedinţă publică la Luxemburg, la 9 iulie 2007.

Grefier Preşedinte

E. Coulon J. Pirrung

Cuprins

Cadrul juridic ..... II - 2155

Situația de fapt ..... II - 2156

A — Părțile în procedură și în operațiunea de concentrare ..... II - 2156

B — Piața produselor ..... II - 2158

C — Procedura administrativă ..... II - 2159

D — Decizia atacată ..... II - 2160

Procedura ..... II - 2165

Concluziile părților ..... II - 2167

În drept ..... II - 2168

A — Cu privire la admisibilitatea acțiunii ..... II - 2168

1. Argumentele părților ..... II - 2168

2. Aprecierea Tribunalului ..... II - 2170

B — Cu privire la fondul acțiunii ..... II - 2171

1. Observații introductive ..... II - 2172

2. Cu privire la primul motiv, întemeiat pe nerespectarea orientărilor de către Comisie ..... II - 2174

a) Cu privire la al doilea aspect, întemeiat pe faptul nerespectării de către Comisie a orientărilor în privința efectelor necoordonate ale concentrării ..... II - 2174

Cu privire la prima critică, întemeiată pe nerespectarea de către Comisie a orientărilor în privința proximității relațiilor concurențiale ale părților la concentrare ..... II - 2175

— Argumentele părților ..... II - 2175

— Aprecierea Tribunalului ..... II - 2177

Cu privire la a doua critică, întemeiată pe faptul nerespectării de către Comisie a orientărilor în privința credibilității furnizorilor alternativi ... II - 2181

— Argumentele părților ... II - 2181

— Aprecierea Tribunalului ... II - 2183

Cu privire la a treia critică, întemeiată pe faptul nerespectării orientărilor de către Comisie în privința posibilității pentru clienții părților la concentrare de a schimba furnizorul ... II - 2185

— Argumentele părților ... II - 2185

— Aprecierea Tribunalului ... II - 2187

Cu privire la a patra critică, întemeiată pe erori privind capacitățile existente pe piață ... II - 2189

Cu privire la a cincea critică, întemeiată pe faptul nerespectării orientărilor de către Comisie în privința capacității entității rezultate din concentrare de a împiedica expansiunea concurenților ... II - 2189

— Argumentele părților ... II - 2189

— Aprecierea Tribunalului ... II - 2190

b) Cu privire la al treilea aspect, întemeiat pe nerespectarea orientărilor de către Comisie în privința efectelor coordonate ale concentrării în litigiu ... II - 2192

Argumentele părților ... II - 2192

Aprecierea Tribunalului ... II - 2193

c) Cu privire la primul aspect, întemeiat pe faptul nerespectării orientărilor de către Comisie în privința cotelor de piață și a nivelurilor de concentrare ... II - 2199

Argumentele părților ... II - 2199

Aprecierea Tribunalului ... II - 2200

3. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe erori de fapt și de evaluare ..... II - 2203

a) Cu privire la primul aspect, întemeiat pe erori referitoare la evaluarea capacităților disponibile pe piață ..... II - 2203

Argumentele părților ..... II - 2203

Aprecierea Tribunalului ..... II - 2210

— Cu privire la prima critică, întemeiată pe erori referitoare la capacitățile existente pe piață ..... II - 2210

— Cu privire la a doua critică, întemeiată pe erori privind disponibilitatea materiilor prime II-2214

b) Cu privire la al doilea aspect, întemeiat pe erori privind natura și întinderea integrării verticale a clienților entității rezultate din concentrare .. II - 2219

Argumentele părților ..... II - 2219

Aprecierea Tribunalului ..... II - 2221

c) Cu privire la al treilea aspect, întemeiat pe erori privind impactul importantelor creșteri de prețuri ale materiilor prime ..... II - 2223

Argumentele părților ..... II - 2223

Aprecierea Tribunalului ..... II - 2224

d) Cu privire la al patrulea aspect, întemeiat pe erori privind puterea de cumpărare compensatorie ..... II - 2226

Argumentele părților ..... II - 2226

Aprecierea Tribunalului ..... II - 2227

e) Cu privire la pretinsele insuficiențe de motivare ..... II - 2231

Cu privire la cheltuielile de judecată ..... II - 2232